

Bedömningsmetoder vid rekrytering av familjehem

En systematisk kunskapsöversikt

Sofia Enell
Malin Hultman
Ulla Jergeby

ims.

INSTITUTET FÖR UTVECKLING
AV METODER I SOCIALT ARBETE
Socialstyrelsen

ISBN 978-91-85999-89-7
Artikelnr 2008-126-117

Publicering www.socialstyrelsen.se, januari 2009

Förord

Enligt Socialstyrelsens regleringsbrev för 2008 fick Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) i uppdrag att göra en systematisk kunskapsöversikt över vilka utrednings- och bedömningsinstrument som finns för rekrytering av familjehem. I denna rapport redovisas det arbete som huvudsakligen inneburit sökningar i internationella databaser för att identifiera standardiserade bedömningsmetoder för bedömning av familjehem i samband med rekryteringsprocesser. De metoder som ingår i kartläggningen är alla amerikanska, vilket betyder att de för att kunna bli aktuella för Sverige måste anpassas och prövas vetenskapligt. Projektet fortsätter fram till och med år 2010 med sådana vetenskapliga prövningar.

Arbetet har utförts av en grupp personer som kombinerar sakkunskap om området och metodkunskap i översiktsarbete: *Ulla Jergeby* (projektledare), *Sofia Enell* och *Malin Hultman* samt *Maja Kärrman Fredriksson* och *Hanna Olofsson* (bibliotekarier). Värdefulla synpunkter har lämnats av Pia Kyhle Westermark, IMS, samt familjehemssekreterare från flera kommuner i Sverige. Rapporten har språkgranskats av Synnöve Ljunggren.

Stockholm den 29 december 2008

Knut Sundell
IMS Chef

Innehåll

<i>Förord</i>	3
<i>Inledning</i>	7
Bakgrund	7
Metoder i Sverige	8
Syfte	10
<i>Metod och tillvägagångssätt</i>	11
Sökstrategi	11
Studier som inkluderats	12
Typ av bedömningsinstrument	12
Granskning av sökträffar	12
Beskrivning av identifierade instrument	13
Begränsningar	14
<i>Resultat</i>	16
Bedömningsmetoder för familjehemsvård	16
Ej vetenskapligt utprovade bedömningsmetoder	18
Vetenskapligt utprovade bedömningsmetoder	19
Potential for Foster Parenthood Scale (PFPS)	20
Foster Parent Potential Scale (FPPS)	21
Casey Family Assessments	22
Casey Foster Applicant Inventory (CFAI)	23
Casey Home Assessment Protocol-Self Report (CHAP-SR)	30
Casey Home Assessment Protocol – Fostering Challenges (CHAP-FC)	33
<i>Diskussion</i>	36
<i>Referenser</i>	38
<i>Bilagor</i>	41
Dokumentation av informationssökning	41
Artiklar och manualer som lästes i fulltext	43
Beskrivning av vetenskapliga prövningar	47
Potential for Foster Parenthood Scale (PFPS)	47
Foster Parent Potential Scale (FPPS)	48
Casey Foster Parent Inventory – Applicant version (CFAI-A)	49
Casey Foster Parent Inventory – Worker version (CFAI-W)	50
Casey Home Assessment Protocol – Self Report (CHAP-SR)	51
Casey Home Assessment Protocol – Fostering Challenges (CHAP-FC)	52
Beskrivning av de instrument som mäter familjehemsvård i CHAP-SR	53

Sammanfattning

IMS har fått i uppdrag av Socialdepartementet att göra en systematisk kunskapsöversikt över internationella utrednings- och bedömningsinstrument som används i bedömningsfasen vid rekrytering av familjehem.

Sökningar i sex databaser resulterade i 1 788 träffar. Efter att ej relevanta träffar uteslutits återstod 43 artiklar. Ytterligare elva skrifter inkluderades via referenser i de 43 artiklarna och via internationella kontakter. I 14 av dessa totalt 54 skrifterna beskrevs fem standardiserade bedömningsmetoder med vetenskapligt stöd och två som inte är vetenskapligt prövade. Samtliga instrument är utvecklade i USA.

Av de standardiserade bedömningsmetoderna med vetenskapligt stöd tillhör tre ett system, Casey Foster Family Assessments. De två andra bedömningsmetoderna med vetenskapligt stöd, Potential for Foster Parenthood Scale och Foster Parent Potential Scale, är föregångare till Casey Foster Family Assessments.

Samtliga instrument i Caseysystemet har utvecklats särskilt för att användas i bedömningsfasen vid rekrytering av familjehem. Den första delen består av två introducerande formulär, ett som besvaras av familjehemsföräldrarna (Applicant version; CFAI-A) och ett som besvaras av familjehemsutredaren (Worker version; CFAI-W). Den andra delen (Self Report; CHAP-SR) består av 18 instrument som används vid behov av fördjupning inom ett eller flera frågeområden i samband med utbildning eller för uppföljning under placering. Instrumenten varierar i omfattning och täcker områden som alkoholbruk, engagemang i fostran, fysisk och psykisk hälsa, familjerelationer, socialt stöd, familjens resurser, kulturell kompetens samt beredskap att bli familjehem. Den tredje delen i systemet (Fostering challenges; CHAP-FC) består av ett antal vinjetter som den blivande familjehemsföräldern får ta ställning till. Vinjetterna är korta beskrivningar av situationer som kan vara svåra att hantera för ett familjehem. Samtliga instrument i Caseysystemet är vetenskapligt prövade och med något undantag har de befunnits ha god reliabilitet och validitet. Däremot saknas studier av om instrumenten faktiskt medverkar till att familjehemsplacerade barn får en bättre tillvaro än om bedömningsinstrumenten inte används.

Det fortsatta utvecklingsarbetet av en standardiserad metod för bedömning vid rekrytering av familjehem kommer att utgå från ett eller flera av de amerikanska instrumenten. Stor vikt kommer också att läggas vid synpunkter och behov hos familjehemsutredare innan en psykometrisk prövning genomförs.

Inledning

Enligt Socialstyrelsens regleringsbrev för 2008 fick Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) i uppdrag att göra en systematisk kunskapsöversikt över vilka utrednings- och bedömningsinstrument som finns för rekrytering av familjehem.

Med utgångspunkt från översikten ska IMS anpassa eventuellt lämpliga bedömningsmetoder till svenska förhållanden och pröva dem, alternativt påbörja ett arbete med att från grunden utveckla ett utrednings- och bedömningsinstrument för svenska förhållanden. Detta arbete ska redovisas senast den 31 december 2010.

Bakgrund

Uppdraget att ta fram en systematisk kunskapsöversikt över utrednings- och bedömningsinstrument för rekrytering av familjehem har sitt ursprung i utredningen ”Källan till en chans”.¹ Där konstateras att det har blivit svårare att rekrytera familjehem samtidigt som behovet av familjehem ökar. Familjehem är den vanligaste heldygnsvården för barn och unga som vårdas inom ramen för socialtjänstens verksamhet. Med heldygnsvård menas insatser för barn och ungdomar som vårdas i familjehem, i hem för vård eller boende eller vård vid särskilt ungdomshem. Antal placeringar inom heldygnsvården har ökat under 2000-talet, från cirka 18 400 år 2000 till 21 500 år 2007. Familjehem står för cirka 77 procent av alla placeringar enligt Socialtjänstlagen år 2007 och 66 procent av samtliga placeringar enligt Lagen om vård av unga år 2007.² Till det kommer att många kommuner i större utsträckning än tidigare använder familjehemsvård som ett alternativ till institutionsvård. Detta tillsammans har medfört att behovet av familjehem har ökat.

Socialnämnden ska enligt 6 kap. 7 § socialtjänstlagen medverka till att barn som placerats i familjehem får god vård och fostran samt verka för att de får lämplig utbildning.³ Varje kommun ansvarar för tillgången på familjehem och att de bedriver vård med god kvalitet. Det är kommunerna som utformar riktlinjer för hur en utredning ska genomföras, vad den ska innehålla och vilka krav som ska ställas på familjehemmen. Att utreda familjehem med detta syfte är en central uppgift för kommunerna. Socialnämnden ansvarar för att utreda och godkänna familjehem. Även om det är privata företag som bidrar till rekrytering av familjehem gör alltid socialtjänsten en social utredning av familjehemmet. Denna utredning är i dag inte standardiserad. Ett standardiserat instrument kan hjälpa till att på ett systematiskt sätt samla in information som tillsammans med annan information bidrar till

¹ SOU 2005:81 Källan till en chans Nationell handlingsplan för den sociala barn- och ungdomsvården

² Sveriges officiella statistik, Socialstyrelsen.

³ Socialtjänstlag (2001:453)

beslutsunderlaget. Med mer standardiserade instrument bör bedömningen och beslutsunderlaget bli tydligare för familjerna och socialtjänsten, men också för beslutsfattare och politiker (Jergeby, 2008).

Svårigheterna med att rekrytera familjehem finns inte bara i Sverige. Kunskapen om vilka som ansöker om att bli fosterföräldrar är också liten (Kyhle Westermarck, 2006). I Sverige sker rekrytering av familjehem på olika sätt, dels genom att kommuner själva direkt rekryterar familjehem, dels genom privata företag som arbetar med att både rekrytera och ge handledning och stöd till familjehemmen. Dessa företag har vuxit i antal de senaste åren. Orsaken är troligtvis en ökad efterfrågan från kommunerna till följd av bristen på familjehem samt att vissa kommuner, framförallt mindre, saknar resurser för att bygga upp en egen verksamhet (SOU 2005:81).

I Sverige använder man sig främst av två metoder när det gäller utredning och bedömning av presumtiva familjehem. Det ena är Kälvestenmetoden som utvecklades i början på 1980-talet och som förmodligen är den mest använda. Den andra metoden som används är Parents Resources for Information Development and Education, PRIDE (2001/02:16). PRIDE är ett utbildningsprogram som både förbereder, utreder, utvecklar och stödjer familjehem. Ingen av de två metoderna har idag något starkt forskningsstöd. De ska studeras i ett forskningsprojekt som finansierats av Allmänna Barnhuset.⁴ En kort redovisning av de båda metoderna ges nedan.

Metoder i Sverige

Kälvestenmetoden

Kälvestenmetoden bygger framförallt på en djupintervju med presumtiva familjehemsföräldrar som utformats av Anna-Lisa Kälvesten och Graziella Meldahl. Intervjun utgår från boken Familjepsykologi (1982) som i sin tur bygger på undersökningen av 222 stockholmspojkar som gjordes på 50-talet tillsammans med Gustav Jonsson. Metoden har sina rötter i psykodynamisk teori. Kälvestenintervjun används både i kommunal och privat verksamhet. Intervjun består av två delar; den ena tar upp frågor som rör individens historia och den andra innehåller frågor om individens nuvarande situation. Intervjun är halvstrukturerad och genomförs med familjehemsföräldrarna var för sig. Där finns också frågor som har svarsalternativ och som ska ställas ordagrant. Intervjuaren, vanligen familjehemssekreteraren, fyller i svaren på frågorna som sedan tolkas av en utomstående psykolog som har genomgått utbildning i metodiken.

I dag finns det en rad olika varianter av intervjun, där formuläret har förkortats, utökats eller på andra sätt omarbetats. Avsteg från metoden sker till exempel genom att familjehemssekreteraren, istället för en psykolog, tolkar intervjun (RR 2001/02:16). Man har också utvecklat kompletterande formulär för släktinghemsutredningar.

⁴ Projektet genomförs av Bodil Rasmusson, Socialhögskolan vid Lunds universitet och Margareta Regné, Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

Metoden kritiseras för att vara föråldrad, för att den alltför mycket fokuserar på individens historia samt för att centrala frågeområden saknas (RR 2001/02:16).⁵

Kälvestenmetoden är inte utvärderad, vilket bland annat Vinnerljung (2001) och Sundell & Thunell (1997) menar är ett problem. I studier om sammanbrott (det vill säga att vården avbrutits) konstateras att inga samband mellan användning av Kälvestenmetoden och lägre förekomst av sammanbrott kunde hittas (Vinnerljung m.fl., 2001).

PRIDE

PRIDE-programmet utvecklades av Child Welfare League of America i USA och syftar till att utreda och utbilda blivande familje- och adoptivföräldrar.⁶ Metoden implementerades 1993 i Sverige i form av ett pilotprojekt som drevs av Allmänna Barnhuset. Sedan hösten 1999 har kommunförbundet Gävleborg ansvarat för PRIDE:s nationella organisation.

PRIDE-programmet är i första hand ett utbildningsprogram där man i samband med utbildningen genomför en utredning. Utbildningen bedrivs i studiecirkelform inom socialtjänstförvaltningens verksamhet i vissa kommuner. Tillsammans med en ledare och erfaren familjehemsförälder träffas en grupp blivande familjehemsföräldrar tio gånger à tre timmar och går igenom olika kompetensområden. Rollspel är en viktig del i utbildningen. Parallellt med träffarna görs också hembesök. Till sin hjälp för att genomföra utbildningen har ledarna manualer och en handbok. För föräldrarna finns en livsbok som de kan skriva i. Efter utbildningens slut ska PRIDE-ledarna tillsammans med familjen avgöra om familjen kompetens och intresse för att bli familjehem överensstämmer med utbildningens målsättning som är att göra dem redo för att ta emot barn i familjen. Socialtjänsten faller det slutliga omdömet.

Det är oklart hur många av Sveriges kommuner som i dag har implementerat och använder PRIDE. Eftersom det är en relativt lång utbildning tar den stora resurser i anspråk och det är därför svårt för små kommuner att tillhandahålla hela utbildningen.

Inte heller PRIDE-metoden verkar vara vetenskapligt utvärderad med avseende på utfall för fosterbarnen (Christenson & McMurtry 2007). Sundell & Thunell (1997) gjorde en omfattande litteratursökning men fann ingen systematisk utvärdering. I Norge har en utvärdering genomförts som syftar till att undersöka deltagarnas och utbildarnas syn på nyttan av metoden direkt efter genomförd utbildning och två år efter. Resultaten visar att såväl deltagarna som PRIDE-ledarna är nöjda med utbildningen. Havik m. fl. framhåller i rapporten att vissa av de kompetensområden som PRIDE innehåller bör utvecklas och revideras, samt att metoden bör knytas till forskning för att bibehålla metodens kvalitet (2007).

⁵ Framfört i kontakt med praktiker samt rapport från Riksdagens Revisorer (2001/02:1).

⁶ Gävleborgs Kommuner och Landsting (1996)

Syfte

Syftet med denna rapport är att göra en systematisk kunskapsöversikt över vilka utrednings- och bedömningsinstrument som finns för användning vid rekrytering av familjehem och undersöka vilka psykometriska egenskaper som dessa bedömningsinstrument har. Med psykometriska egenskaper avses om bedömningsmetoden är testad med avseende på validitet, reliabilitet, specificitet samt sensitivitet. Inom ramen för översikten avser vi att:

- sammanställa de bedömningsmetoder som har identifierats
- beskriva dessa metoder med avseende på deras psykometriska egenskaper
- diskutera om någon av dessa metoder går att använda i socialtjänstens arbete.

Metod och tillvägagångssätt

En systematisk kunskapsöversikt är en strukturerad metod som används för att finna, samla in, välja ut och sammanfatta forskning om en definierad fråga. Denna systematiska kunskapsöversikt är en sammanställning av vilket internationellt vetenskapligt stöd det finns för metoder som används för att bedöma/utreda blivande familjehem. Arbetet har i huvudsak genomförts genom informationssökning i elektroniska referensdatabaser. Kontakter har också tagits med internationella forskarnätverk för att undersöka om det finns andra bedömningsmetoder som vi kan ha missat. Med standardiserade bedömningsmetoder avses här formulär med en uppsättning frågor som är relevanta för bedömning av familjehems lämplighet och behov av stöd. Frågorna följs av svarsalternativ som är i förväg fastställda och vetenskapligt testade. Även instruktioner för användare ingår i metoden.

Inledningsvis utformades ett protokoll där inklusions- och exklusionskriterier sattes upp för vilka studier som skulle ingå i översikten. Kriterierna utformades utifrån vår frågeställning och meningen var att hålla dem så få och enkla som möjligt.

Sökstrategi

Sökstrategin fastställdes i samråd med bibliotekarier vid Socialstyrelsens bibliotek (för en lista på de sökord som användes, se bilaga 1). Ämnesexperter har rådfrågats för att identifiera de engelska begrepp som används för ”familjehem” och ”fosterföräldrar”. Databaser, sökord och syntaxer identifierades och testades via provsökningar. Slutliga sökord och syntaxer användes i samtliga databaser. Sökningarna genomfördes i augusti 2008. Följande databaser har genomsökts:

- PUBMED
- PsycINFO
- ASSIA
- ERIC
- Sociological Abstracts och Social Services Abstracts
- CINAHL

I PsycInfo och i CINAHL var det inte möjligt att söka på hela fraser, till exempel ”foster home” och ”home care”, vilket ledde till att vi fick många irrelevanta träffar i vår sökning. Efter att ha rensat bort dubbla träffar blev slutresultatet totalt 1 788 träffar.

Eftersom vi upptäckte vissa fel i PsycInfo-sökningen gjordes den om i november. Detta resulterade i att vi fick 522 nya träffar att gå igenom. Inga ytterligare studier om bedömningsmetoder identifierades dock.

Studier som inkluderats

Översikten inkluderar artiklar med primärstudier som innefattar psykometriska tester av bedömningsinstrument metodologiskt samt studier som fokuserar på instrumentets praktiska användbarhet. Även studier som beskriver praktisk användning av instrument inkluderades. Interventionsstudier där instrumentet används har exkluderats.

De bedömningsinstrument som behandlas i inkluderade studier har direkt relevans vid bedömning/utredning av presumtiva familjehem. Då få metoder används för exakt detta syfte redovisas kortfattat även metoder som används för bedömning av någon aspekt (problemområde) i denna process. Dessa metoder ingår inte i beskrivningen av psykometriska egenskaper men de omnämns i rapporten eftersom det kan finnas faktorer i dessa som är relevanta vid en eventuell framtida konstruktion av ett instrument.

I underlaget för beskrivningarna av bedömningsmetoder ingår även manualer och annan information om instrument som har hittats på webbsidor. Detta anges då särskilt för varje metod.

Typ av bedömningsinstrument

Instrument som anses vara relevanta för socialtjänstens arbete för att bedöma/utreda blivande familjehem ska fungera såväl vid bedömning av behov som vid planering av stöd. Instrumenten ska vidare ge en vägledning om familjens lämplighet och behov utifrån barnets behov. Närmare bestämt ska instrumentet ge underlag för att brett bedöma styrkor och svagheter i familjehemmet, bland annat föräldraförmåga, sociala faktorer, miljöfaktorer, familjens relationer och den fysiska miljön. Särskild hänsyn ska också tas till kunskapen om risk- och skyddsfaktorer. Behovet av att ett instrument ska vara kompatibelt med utredningsmodellen Barns Behov i Centrum (BBIC) har framförts vid kontakt med familjehemsutredare.

Granskning av sökträffar

FAS 1: Grundläggande genomgång av titlar och abstracts

Den första granskningen av de träffar som identifieras via databassökningarna gjordes av en person. Som nämns ovan fick vi många irrelevanta träffar i vår sökning. Då begreppet "home care" togs med i sökningen handlade många studier om vård i hemmet rörande palliativ vård. Andra artiklar som bedömdes som irrelevanta i denna första granskning omfattade studier om cancervård, vård av barn med AIDS, öppna adoptioner, uppföljningsstudier av placerade barn, fosterbarns mentala hälsa och utfallsstudier om fosterbarns och adopterades utveckling osv. Efter denna första fas kvarstod 132 träffar.

FAS 2: Fördjupad genomgång av abstracts

Den andra granskningen innebar en fördjupad genomgång av abstracts som i den första fasen bedömdes som relevanta. Denna granskning gjordes av de

tre projektmedarbetarna gemensamt och utgick ifrån de tre första kriterierna som sattes upp för inklusion:

- 1) Att det är ett standardiserat bedömningsinstrument
- 2) Att det utreder och bedömer familjehem
- 3) Att instrumentet prövats vetenskapligt

Studier som exkluderas i denna fas behandlade exempelvis utbildning av fosterföräldrar, uppföljningsstudier av barn och unga som har varit placerade i familjehem, motivation och egenskaper hos blivande adoptivföräldrar, studier av släktinghem mm. Efter denna fas kvarstod 43 träffar.

FAS 3: Genomgång av studier i fulltext

Samtliga studier som inkluderats i det andra ledet hämtades in i fulltext. Varje studie bedömdes av två personer oberoende av varandra. Noteringar gjordes för de studier som exkluderades.

I denna fas togs sikte på alla tre kriterier, med särskild hänsyn till det tredje kriteriet. När vi granskade dessa studier identifierades fem andra artiklar i fulltextreferenserna som skulle kunna vara av intresse. Även dessa studier beställdes i fulltext. Slutresultatet av granskningen gav åtta studier om instrument som uppfyllde våra kriterier för att inkluderas.

Beskrivning av identifierade instrument

Beskrivningen av de psykometriska egenskaperna hos de bedömningsinstrument som vi har identifierat har skett utifrån de kriterier som IMS har satt upp.⁷ De mått som används för att bedöma ett instruments kvalitet är i huvudsak reliabilitet (tillförlitlighet) och validitet (relevans) samt sensitivitet och specificitet. Validitet syftar till att mäta hur relevant metoden är för dess syfte. Reliabilitet handlar om graden av fel i mätsituationen. Båda måtten fås fram genom statistiska analyser, där en korrelationskoefficient anger i vilken grad variabler samspelar med varandra. Sensitivitet respektive specificitet anger andel av ett urval personer som motsvarar respektive inte motsvarar det som ett instrument avser att mäta.

Validitet

Med validitet avses den relevans en metod har för det uppsatta syftet, med andra ord hur metoden mäter den egenskap, funktion, situation eller behov som den är konstruerad för att mäta. Det finns flera begrepp för validitet: *begreppsvaliditet* som innebär att ett instrument relaterar till en teoretisk ram, *empirisk validitet*, som innebär att ett instrument relaterar till faktiska observationer som sker samtidigt eller som sker vid något tillfälle i framtiden (prediktiv validitet). Validitet mäts med ett korrelationsmått som varierar mellan -1 och 1 och det uppsatta måttet i ett test bör ligga så nära 1 som möjligt om man strävar efter ett positivt samband. Det finns ingen direkt

⁷http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/D62AF16A-2F63-4FEB-A65D-407A7B6B5839/0/Kval_kriterier_granskning_av_bed_instrum.pdf

enighet om hur nära det som framför allt mäts är om det föreligger säkerställda likheter respektive skillnader vilket bland annat beror på antalet mätningar som ingår i en studie. Nämnas ska också *innehållsvaliditet*, som oftast är ett inledande test. Då görs en bedömning av professionella för att avgöra relevansen hos ett instrument/frågorna i ett instrument och därefter bör en reguljär validitetsprövning genomföras.

Reliabilitet

Reliabilitet handlar om graden av fel i en mätsituation och bedöms huvudsakligen på två sätt: genom att mäta *konsistens* (att frågorna i en skala samvarierar) och *stabilitet* (att upprepade mätningar ger så lika svar som möjligt). Tre vanliga sätt att mäta reliabilitet är att göra upprepade mätningar (test-retest), att dela upp instrumentet i två slumpvisa delar och jämföra de två delarna (split half) och intern homogenitet via Cronbachs alfa (α). Beräkningar av reliabilitet görs med någon form av sambandsmått, det vill säga man mäter i vilken grad variabler relaterar till varandra. Även här varierar värdena mellan -1 och 1. Acceptabla gränser är ungefär -.7 och .7 även om bedömningar får göras från fall till fall.

Sensitivitet och specificitet

Sensitiviteten är andelen i ett urval som ett standardiserat bedömningsinstrument korrekt identifierar som positiva när det gäller den egenskap, funktion, situation eller de behov som det är konstruerat för att mäta. Specificitet är den andel i ett urval som inte motsvarar det som instrumentet avser att mäta, det vill säga den andel som är sant negativa.

När det gäller familjehem kan sådana tester genomföras genom att man gör uppföljningsstudier av hur det går för barnen med avseende på risk- och skyddsfaktorer. Andra sätt att mäta är att man jämför med en "golden standard", det vill säga med ett annat, väl utprövat instrument, som mäter ungefär samma variabler. Om resultat av det måttet betraktas som en "sant värde" beräknas sensitivitet respektive specificitet med hjälp av det nya instrumentet i relation till det. Man får då fram hur väl instrumentet kan identifiera dem som faktiskt befinner sig i den situation man vill mäta (sensitivitet), till exempel vilka som faktiskt kommer att ge barn en god vård och omsorg, och dem som korrekt identifieras som att inte uppfylla sådana krav. Måtten anges i procent och ett ideal är att man lyckas få 100 procent. Det uppmätta värdet bör ligga så nära som möjligt för att betraktas som tillförlitligt.

Begränsningar

Genom att sökningen endast har skett i elektroniska databaser, där språket är engelska, finns en risk att studier om standardiserade metoder/instrument med annat språk inte inkluderas i översikten. Genom internationella kontakter med väl orienterade forskare inom området har dock inga sådana uppgifter framkommit, så risken är sannolikt liten.

I en process där man utreder/bedömer familjehem är det troligt att man använder standardiserade instrument som inte är avsedda för just bedömning

av blivande familjehem. Ett exempel kan vara instrument som enbart bedömer föräldraförmåga.

Studier om sådana instrument har inte fångats in i vår sökning. För att få med dem krävs en ny sökning med annan sökstrategi och andra sökord.

Resultat

I presentationen nedan kommer resultatet av sökningarna att redovisas. De artiklar som lästs i fulltext, men som inte har inkluderats, kommer att sammanfattas översiktligt. Därefter beskrivs de bedömningsmetoder som uppfyllt inklusionskriterierna mer ingående. I tabellen nedan beskrivs exkludering av artiklar.

Genomgången av de 1 788 abstracten resulterade i att 43 artiklar beställdes i fulltext och genom referenser i dessa tillkom ytterligare fem. Utöver de artiklar som sökningarna resulterade i har ytterligare 3 artiklar och 3 manualer erhållits genom internationella kontakter med forskare (Se bilaga 2 för samtliga texter).

De artiklar som ansågs vara intressanta innehöll olika studier om familjehemsvården. Då inkluderingen för läsning av artiklar i fulltext var generös hade inte alla artiklar samma relevans utifrån frågeställningen.

Tabell 1. Granskade artiklar

Artiklar lästa i fulltext (43 sökträffar, 5 referenser i artiklar samt 3 artiklar och 3 manualer genom internationella kontakter)	54
Bedömningsmetoder för familjehemsvård	25
Ej vetenskapligt prövade bedömningsmetoder för rekrytering	3
Vetenskapligt prövade bedömningsmetoder för rekrytering	11

Bedömningsmetoder för familjehemsvård

I 25 artiklar presenterades bedömningsmetoder som var avsedda att användas för adoption eller familjehemsvård. Dessa bedömningsmetoder hade olika syften; elva artiklar och tre manualer beskrev bedömningsmetoder som syftade till att bedöma ett presumtivt familjehems kapacitet och förutsättningar för att hantera ett uppdrag som familjehem. De övriga bedömningsmetoderna hade andra närliggande syften som har indelats i följande kategorier:

- Personlighetsbedömningar
- Utvärdering av pågående placering
- Mätning av nöjdhet hos familjehem eller biologiska föräldrar
- Bedömning av förutsättningar för återförening med ursprungsfamilj
- Bedömning av blivande adoptionsföräldrar
- Utbildningsprogram för familjehem

De bedömningsmetoder som ingår i kategorierna har inte varit de som eftersöktes och ska därför inte ses om en fullständig förteckning över bedömningsmetoder inom dessa områden. Då de ändå kan vara av intresse för familjehemsvården sammanfattas deras syften. I den första kategorin testas i två artiklar i vilken utsträckning det kan vara användbart att använda personlighetstester för att bedöma blivande familjehem. Två olika personlighetstester användes för att söka efter en profil för familjehem (Hendrix & Ford, 2003; Kennedy & Thorpe, 2006). En av bedömningsmetoderna (Family Hardiness Index) mätte föräldrarnas hårdighet/tålighet och fann att det fanns samband mellan denna och familjehemsföräldrarnas avsikt att fortsätta fostra.

En annan kategori av bedömningsmetoder som identifierades i artiklarna var de som avsåg att utvärdera en pågående placering: Foster Parent Attitudes Questionnaire (FPAQ) och Foster Placement Evaluation Scale (FPES) (Doelling & Johnson, 1989; Harden m.fl., 2007). FPAQ vänder sig till familjehemsföräldrarna själva, där de ombeds besvara frågor om sin inställning till bland annat barnets problem, biologiska föräldrarna, organisationens arbete, anknytning till barnet och motivation till att vilja vara ett familjehem. FPES besvaras av socialarbetare för att värdera om placeringen är lyckad eller inte.

I kategorin nöjdhet hos familjehem eller biologiska föräldrar mättes i vilken utsträckning som dessa grupper var nöjda med placering och stöd från organisationen (Fees m.fl., 1998; Harris m.fl., 2000; Rodger m.fl., 2006).

En kategori med en identifierad bedömningsmetod var att bedöma förutsättningarna för att barnet kan återvända till sin ursprungsfamilj: North Carolina Family Assessment Scale for Reunification (NCFAS-R) (Robertson, 2006).

Då det i sökningen ingick sökordet "adoption" fick vi även med olika bedömningsmetoder för att mäta blivande adoptionsföräldrars förutsättningar för föräldraskapet (Bergart m.fl., 2005; Gregoire m.fl. 2004). Dessa bedömningsmetoder var inriktade på de särskilda utmaningar som adoption innebär och var inte direkt applicerbara på familjehemsvården.

I artiklar beskrevs även olika utbildningsprogram för familjehem: Parent Resources for Information and Education (PRIDE), Model Approach to Partnerships in Parenting (MAPP) och Parent as Tender Healers (PATH) (Christenson & McMurtry, 2007; Orme m.fl., 2007). I en av artiklarna utvärderas PRIDE utifrån frågan huruvida utbildningsprogrammet når sina läroplansmål, det vill säga om familjerna som utbildas tar till sig de kunskaper och färdigheter som utbildningen avser att förmedla (Christenson & McMurtry, 2007). I studien undersöks även eventuella skillnader mellan familjehem utan tidigare kännedom om barnet och släktinghem. Studien finner skillnader i behov av utbildning för de olika familjehemmen. I artikeln konstateras att effektstudier av PRIDE saknas trots utbildningsmetodens stora spridning i USA. Detta stärker tidigare resultat från Sundell och Thunell (1997).

Genom kontakter med forskare i Storbritannien har ytterligare en bedömningsmetod identifierats som avser att bedöma en aspekt för att bli familje-

hem, the Attachment Style Interview, ASI.⁸ Denna metod är en semi-strukturerad intervju som bedömer anknytningsmönster utifrån relationer med partner, nära familj/vänner och ursprungsfamilj, tillsammans med attityder till närhet/distans i förhållanden, grad av hjälpsökande beteende och benägenhet att anförtro sig till andra. Intervjun var ursprungligen avsedd för forskningsändamål. Metoden används i Storbritannien även för att utreda blivande adoptiv- eller familjehemsföräldrars anknytningsmönster och behov av socialt stöd, ASI-AF (Adoption/Fostering). Intervjun som används för adoptiv-/familjehemsföräldrar är identisk med ASI-intervjun men har en vägledning och utbildning som är anpassad för familjehemsutredare. ASI är testad utifrån psykometriska egenskaper som reliabilitet och validitet men inte för att användas för bedömning av familjehem.

Ej vetenskapligt utprovade bedömningsmetoder

Tre artiklar beskriver två metoder för att utreda blivande familjehem och adoptionsföräldrar, så kallade home studies. Deras psykometriska egenskaper har inte studerats men dessa metoder kommer trots det att presenteras kortfattat då de kan ha relevans vid en framtida konstruktion av en bedömningsmetod. Nedan sammanfattas dessa två bedömningsmetoder och därefter presenteras de bedömningsmetoder vars psykometriska egenskaper har testas.

A System Theory Model for Foster Home Studies

I en artikel beskrivs en metod för att utreda blivande familjehem, A System Theory Model for Foster Home Studies (Anderson, 1982). Metoden inkluderar ett instrument, The Cautley Questionnaire och ett genogram.⁹ Utredningsmetoden utgår från ett systemiskt perspektiv på familjen, där särskilt familjemedlemmarnas relationer analyseras. Processen för att utreda familjehemmet börjar med en inledande intervju där olämpliga familjehem sorteras bort, följs av en andra intervju där Cautley Questionnaire besvaras samt en tredje intervju där föräldrarna gör sina genogram. Därefter görs fler hembesök och intervjuer med referenspersoner. Cautley Questionnaire innehåller både slutna och öppna frågor om föräldrarnas relationer till barn och till varandra. Artikeln är publicerad 1982 och det nämns inget om metodens spridning eller om någon planerad utvärdering.

Structured Analysis Family Evaluation (SAFE)

SAFE är en annan utredningsmetod som syftar till mer strukturerade och noggranna utredningar av familjer som vill adoptera eller bli familjehem eller släktinghem (Crea m.fl., 2007). Utredningen genomförs parallellt med förberedande utbildningsprogram. SAFE innehåller två frågeformulär som besvaras enskilt av föräldrarna för att initialt samla och analysera information. Därefter görs en psykosocial utredning med 68 frågor inom nio fråge-

⁸ June Thoburn, emeritus professor, University of East Anglia, Faculty of Social Sciences www.attachmentstyleinterview.com

⁹ Ett genogram är en grafisk bild av en individs nätverk.

områden: personlig bakgrund, personliga egenskaper, relation med sammanboende, relation med barn eller andra i hushållet, nära relationer till familjen, fysisk och social omgivning, allmänt, föräldraskap, specialiserat, föräldraskap samt adoptions-/fosterhemsfrågor. För varje område finns skolor som hjälper utredaren att tolka de öppna svaren och bedöma om de utgör en styrka eller ett problem idag. Avslutningsvis utvärderas all information utifrån den sökandes kapacitet, villighet och förmåga att vara ett tryggt och effektivt familjehem. Utredaren ska även beskriva vilka barn som passar familjen bäst. För att använda SAFE krävs två dagars utbildning samt licens i USA. SAFE syftar till att vara en enhetlig och grundlig metod för utredning, som både omfattar en traditionell beskrivning av familjens hem, samhälle och resurser och en narrativ psykosocial utvärdering där familjens lämplighet och kapacitet som familjehem analyseras. En utvärdering av metoden pågår under ledning av Richard Barth, University of Maryland, Baltimore. Socialarbetarnas tillfredsställelse med metoden har undersökts. Det strukturerade sättet att genomföra utredningen uppfattas positivt av framförallt mer oerfarna socialarbetare (Crea m.fl., 2008). SAFE används i 13–14 stater i USA och i fyra provinser i Canada.¹⁰

Vetenskapligt utprovade bedömningsmetoder

Vi har i vår sökning identifierat fem bedömningsmetoder som har testats utifrån sina psykometriska egenskaper och som är avsedda att användas vid rekrytering av familjehem. Tre av instrumenten ingår i ett och samma system, Casey Foster Family Assessment, och dessa kommer att beskrivas mer utförligt. De identifierade metoderna är:

- The Potential for Foster Parenthood Scale (PFPS)
- Foster Parent Potential Scale (FPPS)
- Casey Foster Parent Inventory. Applicant version (CFAI-A) och Worker version (CFAI-W).
- Casey Home Assessment Protocol. Self Report (CHAP-SR)
- Casey Home Assessment Protocol. Fostering Challenges (CHAP-FC)¹¹

Samtliga bedömningsmetoder har utvecklats i USA och alla, utom den första (PFPS), är utvecklade av en forskargrupp på University of Tennessee under ledning av John Orme. Bedömningsmetoderna är utvecklade skattningssinstrument som avser att bedöma ett familjehems förutsättningar för att bli ett funktionellt familjehem. Nedan beskrivs bedömningsmetoderna med avseende på syfte, målgrupp, innehåll och användningssätt. Resultat av psykometriska tester presenteras också i bilaga 3.

¹⁰ www.safehomestudy.org

¹¹ Den tredje metoden innehåller två instrument som är sammankopplade, medan den fjärde och femte metoden är oberoende av varandra, varför de här betraktas som två separata metoder trots samma grundbeteckning.

Potential for Foster Parenthood Scale (PFPS)

Potential for Foster Parenthood Scale utvecklades utifrån behovet av ett vetenskapligt stöd vid utredning av familjehem (Touliatos & Lindholm, 1981). Frågorna i PFPS utgår från nationella normer för familjehemsvård, uppsatta av Child Welfare League of America (CWLA) från 1975. CWLA:s normer utgår från befintlig kunskap om barns utvecklingsbehov och sätt att tillmötesgå dessa behov på ett tillfredställande sätt. Normerna uppdateras kontinuerligt. Frågor i PFPS skapades utifrån den vägledning som ges av CWLA. De har listat ett antal faktorer/egenskaper som visat sig vara utmärkande och viktiga för att identifiera lämpliga och olämpliga blivande familjehem. Familjehemsutredare får ta ställning till i vilken grad 54 positiva påståenden stämmer för den aktuella familjen. En fyrgradig skala användes där 1 innebär att påståendet är olikt familjen, ”stämmer inte alls” och 4 innebär att påståendet stämmer mycket bra för familjen. Instrumentet har nio frågeområden:

1. Fysisk och psykisk hälsa
2. Tidigare och nuvarande anställningar och inkomst
3. Tillgänglig tid för föräldraskapet
4. Möjlighet till intellektuell och kulturell utveckling för barnet
5. Möjlighet till religiös och andlig utveckling för barnet
6. Äktenskapets stabilitet
7. Förmåga och motivation hos familjehemmet
8. Grad av flexibilitet hos familjehemmet för barnets behov och uppdraget
9. Förmåga att samarbeta med organisationen och barnets biologiska föräldrar¹²

Instrumentet testades i en studie där 236 familjehemsutredare besvarade påståendena för totalt 472 familjehem där barn var placerade. En faktoranalys av resultatet visar att frågeområdena hälsa, arbete och inkomst samt tillgänglig tid är mer objektiva och okomplicerade att analysera än frågeområdet förmåga och motivation hos familjehemmet. De mer komplicerade frågeområdena ger mer utrymme för tolkningar och subjektiva uppfattningar hos den som besvarar frågorna. Frågeområdena korrelerade med varandra och det totala antalet frågor i förväntad utsträckning ($r \geq 0.40$)¹³ och ansågs mäta olika aspekter av familjens kvaliteter som blivande familjehem. Reliabiliteten har prövats genom instrumentets interna konsistens (Cronbachs alfa) som var mycket hög, .97 för familjehemsmödrarna och .98 för familjehemsfäderna. Instrumentets innehållsvaliditet är begränsad och utgår endast från CWLA:s normer från 1975. Validiteten undersöktes inte ytterligare. En sammanställning av psykometriska data finns i bilaga 3.

¹² Då vi inte haft tillgång till själva instrumentet är det exakta innehållet i de nio frågeområdena osäkert.

¹³ Korrelationskoefficient anger i vilken grad variabler korrelerar med varandra. Normalt beskrivs resultatet i korrelationskoefficienter mellan plus 1 och minus 1, där plus 1 innebär en perfekt korrelation.

Foster Parent Potential Scale (FPPS)

Foster Parent Potential Scale syftar till att utreda familjers lämplighet att bli ett familjehem och deras förutsättningar för att kunna erbjuda barn vård av god kvalitet (Buehler m.fl., 2003). Även denna bedömningsmetod har utvecklats i enlighet med normer från Child Welfare League of America (från 1995). Dessutom har 20 familjehemsutredare konsulterats. Totalt ingår 76 frågor som besvaras med hjälp av en 6-gradig skala, från mycket osannolikt till mycket sannolikt. Instrumentet besvaras av familjehemsutredare efter andra hembesöket hos familjen. Tidsåtgången är cirka 15 minuter. Instrumentet innehåller frågor som avser att mäta familjehemmets karaktäristika ur följande aspekter:

1. Kontakt med biologisk familj
2. Återförening
3. Samarbete med organisationen
4. Kulturell och etnisk identitet
5. Andlig utveckling
6. Uppfostringsstrategier
7. Utbildning och intellektuell utveckling
8. Sexualitet
9. Tjänster
10. Separation och anknytning
11. Övergångar i familjehemsvård
12. Återhämtning
13. Problemidentifiering
14. Erbjudande av en vårdande miljö
15. Utbildning för och stöd till familjehemmet¹⁴

Instrumentet i sig är inte uppdelat på de olika frågeområden som avser att mäta olika aspekter och därmed anger resultatet på instrumentet familjens sammanlagda potential. Instrumentet har testats på 105 familjehem, varav alla fullföljt Model Approach to Partnerships in Parenting (MAPP) som utbildning inför att bli familjehem samt två hembesök. Bortfallet i studien var 12 procent av de familjer som uppfyllde inklusionskriterierna (MAPP och två hembesök).

FPPS:s reliabilitet var god och mättes med avseende på intern konsistens och Cronbachs alfa uppmättes till ($\alpha = .98$). Prediktiv validitet¹⁵ testades genom undersökning av i vilken utsträckning som familjerna blev godkända som familjehem och tog emot barn. I studien konstaterades ett samband mellan höga poäng på FPPS och att bli ett licensierat familjehem och få ta emot barn. De familjer som samtyckte till att delta i studien fick själva besvara sex instrument¹⁶ och familjehemsutredarna besvarade FPPS. Validite-

¹⁴ Då vi inte haft tillgång till själva instrumentet är det exakta innehållet i de nio frågeområdena osäkert.

¹⁵ Prediktiv (prognostisk) validitet är förmågan hos ett instrument att förutse ett framtida beteende, en funktion eller situation (t.ex., resultat på ett annat instrument, prognostisk reaktion på ett interventionsprogram, beteende i dagligt leverne, i skolan eller liknande).

¹⁶ De sex instrumenten är: *Social Support Behaviors Scale*, *Dyadic Adjustment Scale*, *Family Assessments Device-General Functioning Subscale*, *Partner Abuse Scale*, *Brief Symptom Inventory* och *Adult-Adolescent Parenting Inventory*.

ten undersöktes genom att man studerade sambandet mellan resultat på FPPS och resultat på de sex instrumenten som familjerna besvarat. Det fanns ett svagt till medelstarkt samband mellan låga resultat på FPPS och andel psykosociala problem i familjen, men detta gällde endast familjens samlade poäng och inte mannens eller kvinnans enskilda resultat. Validiteten har också undersökts genom sambandsanalyser mellan resultat från FPPS och familjehemmets beredskap att fostra barn i olika åldrar och beredskap att acceptera syskon. Som förväntat saknades samband mellan resultat på instrumentet och beredskap att fostra barn i olika åldrar respektive beredskap att acceptera syskon. I studien anges flera begränsningar, bland annat att urvalet var begränsat genom att de som deltog var från enbart tre områden i samma stat. En sammanställning av psykometriska data finns i bilaga 3.

Casey Foster Family Assessments

Casey Foster Family Assessments har utvecklats i samarbete mellan Casey Family Programs och en forskargrupp på University of Tennessee. I systemet ingår bedömningsmetoderna:

- Casey Foster Applicant Inventory (CFAI). Applicant version (CFAI-A) och Worker version (CFAI-W).
- Casey Home Assessment Protocol, Self Report (CHAP-SR)
- Casey Home Assessment Protocol. Fostering Challenges (CHAP-FC) (Coakley & Orme, 2006; Cuddeback m.fl. 2007; Orme m.fl. 2006a; Orme m.fl. 2006b; Orme m.fl. 2006c; Orme m.fl. 2007).

Syftet med Casey Foster Family Assessments är att komplettera professionella bedömningar med standardiserade bedömningsmetoder för att kunna göra välgrundade bedömningar av och planeringar inför familjehemsvård. Bedömningsmetoderna är en del i arbetet med att finna familjehem som kan erbjuda en långsiktig familjehemsvård med hög kvalitet för barn och unga. Bedömningsmetoderna har utgått från och anpassats till aktuell forskning (Buehler m.fl. 2006; Shlonsky & Berrick, 2001), CWLA:s normer från 1995 och 2000 samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH vilka används i USA. Dessa källor har resulterat i en sammanställning av tolv centrala kompetensområden för familjehem:

1. Erbjud barn en trygg och säker miljö
2. Erbjud barn en vårdande miljö
3. Stödja barns skolarbete
4. Möta barns fysiska och psykiska behov
5. Stödja barns sociala och känslomässiga utveckling
6. Stödja barns kulturella behov
7. Stödja långsiktig planering (permanent planning) genom att ge barn trygga och utvecklande relationer som är avsedda att bestå livet ut
8. Hantera osäkerhet och förluster som barn och familjehemmet möter
9. Utvecklas som fosterförälder genom att delta i utbildning, utveckla färdigheter och hantera komplexiteten i att vara fosterförälder
10. Hantera kraven i familjehemsuppdraget med avseende på de enskilda personernas och familjens välbefinnande

11. Stödja relationen mellan barn och dess biologiska familj
12. Samarbeta med övriga i teamet runt barn och familjehemsvården

Med utgångspunkt från dessa områden har bedömningsmetoderna CFAI och CHAP-SR och CHAP-FC utvecklats. CFAI används initialt i en utredning av familjen och CHAP-SR och CHAP-FC kan användas senare, under såväl utredning som placering. CHAP-SR och CHAP-FC syftar till att fördjupa eller följa upp något eller några områden som är aktuella för familjen. Bedömningsmetoderna finns tillgängliga på Internet på engelska och CFAI även på spanska. De är webbaserade, är gratis att använda i USA och Kanada och det krävs ingen utbildning för att använda dem.¹⁷ De familjehemsutredare som ska administrera och bearbeta CHAP-SR och CHAP-FC bör ha grundexamen på universitet/högskola och god kännedom om instrumenten och manualen. Båda metoderna är skyddade genom copyright, vilket innebär att inga förändringar får göras utan tillstånd. Alla tre metoderna är utvecklade för att utreda de unika utmaningar som ett familjehemsuppdrag innebär. Bedömningsmetoderna uppges även kunna användas för såväl familjehem, jourhem, släktinghem som för något som de benämner som terapeutiska familjehem.¹⁸ De ska inte ensamt användas som urvalsmetoder för familjehem utan vägleda familjehemsutredare att identifiera blivande familjehems styrkor och stödbehov inför placeringsuppdrag. De kan även användas för att avgöra vilka barn som kan passa för familjehemmet utifrån hemmets kapacitet. Bedömningsmetoderna är en del i arbetet för att finna familjehem som kan erbjuda en långsiktig familjehemsvård med hög kvalitet för barn och unga.

Casey Foster Applicant Inventory (CFAI)

CFAI består av två instrument, ett som besvaras av det sökande familjehemmet (CFAI-Applicant version; Orme m.fl., 2007) och ett som besvaras av familjehemsutredare (CFAI-Worker version; Cuddeback m.fl., 2007). Frågorna i instrumenten har utvecklats utifrån de tolv tidigare presenterade områdena och utifrån enskilda djupintervjuer med 22 familjehem och 9 släktinghem. Intervjuerna genomfördes för att identifiera eventuellt ytterligare områden av betydelse för familjehemsvården. Efter familjehemsutredarens revideringar av frågorna prövades instrumenten i fokusgrupper med totalt 16 representativt utvalda familjehemsföräldrar och 17 representativt utvalda familjehemsutredare. Forskare har också granskat frågorna i instrumenten och ett antal barn och unga placerade i familjehem har intervjuats om positiva aspekter av familjehemsvård. Instrumenten besvaras enligt alternativen: 1. instämmer inte alls, 2. instämmer inte, 3. instämmer samt 4. instämmer helt.

CFAI ska besvaras när det sökande familjehemmet har en bild av vad det innebär att bli familjehem. Enligt författarnas förslag besvaras CFAI i slutet av förberedelseutbildningen och efter det första hembesöket. Meningen är att det ska besvaras så tidigt att informationen blir användbar i utredningen av familjehemmet. CFAI-A besvaras först enskilt av vardera familjehems-

¹⁷ www.fosterfamilyassessments.org

¹⁸ Någon förklaring av vad terapeutiska familjehem innebär ges inte.

föräldern och inom 90 dagar ska CFAI-W besvaras av familjehemsutredare. Instrumenten tar cirka 20 minuter att besvara. Vid tolkning av resultat av CFAI-A finns jämförelsematerial som härrör från resultat från redan licensierade och erfarna familjehem. Ett resultat som ligger över vad 75 procent av de licensierade familjehemsföräldrarna svarat innebär en särskild styrka hos den sökande och ett resultat under 25 procent innebär behov av stöd och utveckling. Vissa frågor har valts ut som särskilda indikatorer på skyddsfaktorer eller riskfaktorer hos familjehemmet. Det som anses vara en särskild indikator på skyddsfaktorer är att föräldern anser att de har ett stabilt äktenskap, att barnen vill ha ett fostersyskon och att de vid behov kan skydda barnet från deras biologiska föräldrar. Riskfaktorer som är valda som särskilda indikatorer är barnaga, konflikter i föräldrarelationen, att stress kan leda till att förälder bli elak mot barnet och att föräldern inte kan hantera att familjehemsutredare anger hur han/hon ska vara som förälder. Föräldrar besvarar frågorna och får ta del av sina resultat direkt.

Casey Foster Applicant Inventory – Applicant version (CFAI-A)

CFAI-A som besvaras enskilt av båda föräldrarna har totalt 74 frågor uppdelade på sex frågeområden, varav tre ska besvaras av alla respondenter (Orme m.fl., 2006a; Orme m.fl., 2006b; Orme m.fl., 2007). Varje frågeområde utgår från en eller flera av de tolv kompetensområdena. Vissa av kompetensområdena återkommer alltså i flera av frågeområdena. De tre frågeområden som alla familjehemsföräldrar får besvara frågor om är:

1. Familjehemmets förutsättningar att stödja barnets utveckling (30 frågor)

Detta frågeområde, som är det mest omfattande i CFAI-A, avser föräldrarnas egen bedömning av sin förmåga att stödja ett barns utveckling och välbefinnande. Frågor ingår även om deras förmåga att minimera oönskat socialt beteende och oönskade känslomässiga uttryck. I barnets utveckling ingår social, känslomässig, intellektuell, kulturell och sexuell utveckling. Frågorna undersöker även den sökandes förståelse för den påfrestning som ett uppdrag som familjehem kan innebära. Exempel på frågor är:

Jag kan hjälpa ett fosterbarn att förbereda sig för nästa boende.

Jag är tillräckligt flexibel för att kunna hantera barnets behov.

Jag skulle uppmuntra ett fosterbarn att ägna sig åt aktiviteter efter skolan.

Jag kan hantera extra stress som familjehem.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Erbjud barn en trygg och säker miljö, erbjuda barn en vårdande miljö, stödja barns skolarbete, stödja barns sociala och känslomässiga utveckling, stödja permanent planering genom att ge barn trygga och utvecklande relationer som är avsedda att bestå livet ut, utvecklas som fosterförälder genom att delta i utbildning, utveckla färdigheter och hantera komplexiteten i att vara fosterförälder och stödja relationen mellan barn och dess biologiska familj.

2. Familjehemmets förutsättningar att fostra barn med särskilda behov (Challenging Children, 13 frågor)

Frågorna i detta frågeområde avser föräldrarnas egen uppfattning om sin förmåga att ta hand om barn med särskilda behov. Detta frågeområde kan användas för att matcha familjehemmet och barnet. Det kan även användas för att identifiera behov av extra stöd och speciella insatser till familjer som är kompetenta att ta hand om barn som kan vara extra krävande för föräldraskapet.

Exempel på frågor är:

Jag kan uppfostra ett barn som stjälar.

Jag kan uppfostra ett barn som inte respekterar andra människors behov av personlig integritet.

Jag kan uppfostra ett barn som säger elaka och sårande saker till mig.

Jag kan uppfostra ett barn med riktigt dåligt humör.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Möta barns fysiska och psykiska behov, stödja barns sociala och känslomässiga utveckling, stödja barns skolarbete samt erbjuda barn en vårdande miljö.

3. Familjehemmets förutsättningar att samarbeta med familjehemsutredare och förvaltningar (8 frågor)

Frågorna i detta frågeområde avser föräldrarnas egen uppfattning om sin förmåga att arbeta i partnerskap med familjehemsutredarna och organisationen, även under svåra omständigheter. Frågorna ska underlätta för familjehemsutredare att ge ett bra och adekvat stöd till familjehemmet så att de tillsammans kan bli ett bra team. Frågorna kan även bidra till att finna personer som har svårt att samarbeta med tjänstemän och offentlig verksamhet. Genom resultatet kan avtal och överenskommelser fattas för att undvika framtida problem mellan familjehemmet och familjehemsutredare. Exempel på frågor är:

Jag kan inte uppfostra ett barn om inte familjehemsutredaren respekterar mig. (omvänd poängsättning)

Jag kan inte uppfostra ett barn om inte familjehemsutredaren litar på mig. (omvänd poängsättning)

Jag kan inte uppfostra ett barn om inte familjehemsutredaren ringer tillbaka efter 2-3 dagar. (omvänd poängsättning)

Jag kan inte vara ett bra familjehem om familjehemsutredaren har för mycket att göra för att hjälpa mig.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Samarbeta med övriga i teamet runt barn och familjehemsvården.

Utöver dessa är det tre särskilda undergrupper som besvaras av familjer med två föräldrar, familjer med egna barn eller familjer som är släktingar till ett barn i behov av placering:

4. Familjehemmets förutsättningar för att båda föräldrarna deltar i fostern av familjehemsbarn (10 frågor)

Frågeområdet avser en förälders uppfattning av enighet med hans eller hennes partner beträffande uppfostringsfrågor och föräldraskap samt förekomst av stödjande föräldraskap. Frågeområdet kan underlätta att avgöra på vilket sätt som äktenskapet gynnar deras möjligheter som

familjehem. Det kan även identifiera skiljaktigheter som behöver hanteras för att föräldrarna ska fungera som familjehem. Exempel på frågor är:

Min partner och jag kommer att stödja varandra i barnuppfostran.

Min partner och jag brukar lösa problem tillsammans.

Min partner och jag har liknande uppfattning om hur man uppfostrar fosterbarn.

Jag har ett stabilt äktenskap.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Erbjud barn en vårdande miljö, stödja barns sociala och känslomässiga utveckling och hantera kraven i familjehemsuppdraget med hänsyn till de enskilda personernas och familjens välbefinnande.

5. *Familjehemmets förutsättningar att integrera familjehemsbarnet med biologiska eller adopterade barn (6 frågor)*

Detta frågeområde avser föräldrarnas uppfattning om hur de barn som redan finns i familjen känner inför att ett fosterbarn kommer till familjen. Frågorna kan identifiera områden där det finns spänningar i familjen och som kan behöva hanteras om familjen ska bli ett familjehem.

Exempel på frågor är:

Mina barn klarar av fosterbarn som kommer och går.

Mina barn oroar sig över att inte få lika mycket uppmärksamhet när ett fosterbarn flyttar in. (omvänd poängsättning)

Mina barn klarar ett fosterbarn med allvarliga problem.

Mina barn vill ha en fosterbror eller fostersyster.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Hantera kraven i familjehemsuppdraget med hänsyn till de enskilda personernas och familjens välbefinnande, erbjuda barn en trygg och säker miljö och erbjuda barn en vårdande miljö.

6. *Förutsättningar för släktingplacering (6 frågor)*

Frågeområdet avser föräldrarnas uppfattning om sin förmåga att kunna ta hand om ett barn som de är släkt med. Det handlar främst om hur de kan hantera de konflikter som ofta uppstår när man tar hand om ett barn till en släkting. Roller, gränser och ansvarsfrågor är några av de områden som frågorna omfattar. Exempel på frågor är:

Jag är rädd för att barnets biologiska föräldrar kommer att stämna mig. (omvänd poängsättning)

Jag skulle undanhålla information från organisationen för att skydda barnets biologiska förälder(rar). (omvänd poängsättning)

Det är för mycket bråk med barnets biologiska förälder(rar) för att det ska fungera. (omvänd poängsättning)

Jag kan vara både familjehem och släkting till barnet.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Erbjud barn en trygg och säker miljö, erbjuda barn en vårdande miljö, stödja permanent planering genom att ge barn trygga och utvecklande relationer som är avsedda att bestå livet ut, hantera osäkerhet och förluster som barn och familjehemmet möter, hantera kraven i familjehemsuppdraget med hänsyn till de enskilda personernas och familjens välbefinnande, stödja relationen mellan barn och deras biologiska fa-

milj samt samarbeta med övriga i teamet runt barn och familjehems-vården.

CFAI-A har testats på 304 licenserade och erfarna familjehemsmödrar i 35 delstater och därefter på 111 av de 304 fäderna från ovan nämna familjer. CFAI-A har testats med avseende på reliabilitet och validitet. Den uppföljande testningen av familjehemsfäder har endast gjorts med avseende på reliabilitet och hur svaren korrelerar med familjehemsmödrarnas svar. Reliabiliteten har undersökts avseende den interna konsistensen inom respektive frågeområde. God reliabilitet för CFAI-A uppnås överlag ($\alpha = .73 - .95$). Två områden, *familjehemmets förutsättningar att integrera barnet* och *förutsättningar för släktingplacering*, hade lägre reliabilitet ($\alpha = .64 - .69$) vilket kan bero på att antalet frågor respektive svarande på frågorna var få. Validiteten har testats genom sambandsanalyser mellan CFAI-A:s frågeområden och demografiska faktorer, validerade instrument¹⁹ samt familjehemmets tillgänglighet och erfarenhet. Slutsatsen är att CFAI-A visar preliminärt på såväl intern som extern validitet, det vill säga att instrumentet är relevant för att utreda familjehems förutsättningar att erbjuda god familjehemsvård. Sambandsanalysen av frågeområdena indikerar att de olika frågeområdena mäter relativt olika konstruktioner som korrelerar på ett teoretiskt meningsfullt sätt.²⁰ Samband mellan resultat på CFAI-A och utbildning, etnicitet, civilstånd och inkomst saknades i stort sett, förutom ett visst samband mellan inkomst och utbildning och frågeområdet, *familjehemmets förutsättningar att integrera barnet*. Frågeområdena i CFAI-A samvarierar med olika kompetenser som hårdighet/tålighet, god familjefunktion, tillgänglig tid för familjehemsuppdraget, förmåga att söka stöd hos professionella, beredskap som familjehem, kulturkompetens, öppenhet för att stödja barnets kulturella behov och god förmåga att hantera kritiska situationer.²¹ Även prediktiv validitet uppnås där högre resultat på olika underfrågor i CFAI-A korrelerar med högre tillgänglighet och erfarenhet, det vill säga att familjehemmet avser att fortsätta som familjehem, har längre erfarenhet som familjehem och har mindre antal barn som omplacerats på familjehemmets begäran. Endast familjehemsmödrar har ingått i validitetstester. Frågor som avser släktingplaceringar har begränsad validitet då samtliga analyser inte kunnat genomföras på grund av att antalet frågor var få samt att det var få släktinghem som ingick i studien. En sammanställning av psykometriska data finns i bilaga 3.

Casey Foster Applicant Inventory – Worker version (CFAI-W)

CFAI-W är en motsvarighet till CFAI-A och avser familjehemsutredares bedömning av familjens förutsättningar att bli familjehem (Cuddeback m.fl., 2007; Orme m.fl., 2006a; Orme m.fl., 2006c). Instrumentet besvaras efter

¹⁹ Family Functioning Style Scale (FFSS), Parental Acceptance Scale (PAS), Parental Psychological Control Scale (PPCS), Short Hardiness Scale (SHS), Center for Epidemiological Studies-Depressed mood (CES-D), Available Time Scale (ATS), Cultural Competence Scale (CCS), Foster Parent Role Performance Scale-Parenting (FPRPS-P), Foster Parent Role Performance Scale-Agency (FPRPS-A), Kansas Marital Satisfaction Scale (KMSS).

²⁰ Samvariation mellan -.02 och .57

²¹ Samvariation mellan -.33 och .45

det att familjen har besvarat CFAI-A och när familjehemsutredarna har tillräckligt mycket information för att kunna besvara frågorna (dock inom 90 dagar från det att familjen besvarat CFAI-A). Totalt innehåller CFAI-W 82 frågor och fyra frågeområden. CFAI-W innehåller ett generellt frågeområde som i CFAI-A motsvaras av tre. (*Familjehemmets förutsättningar för att stödja barnets utveckling, Familjehemmets förutsättningar för att fostra barn med särskilda behov samt Familjehemmets förutsättningar för att samarbeta med familjehemsutredare och förvaltning*). De tre har sammanförts till ett, familjehemmets generella förutsättningar.

1. *Familjehemmets generella förutsättningar (58 frågor)*

Exempel på frågor som ingår i denna faktor vid bedömning av familjehemmet är:

Han/Hon tycker om att ta reda på varför barn gör som de gör.

Han/Hon kommer att kunna anpassa sig om inte familjehemsuppdraget var vad de tänkte sig.

Det är OK för honom/henne att organisationen inte tillåter barnaga.

Hans/hennes liv är välorganiserat.

Han/hon kan inte uppfostra barn som säger emot dem i allt de säger.

Han/Hon kommer att arbeta hårt för att barnet ska göra bra ifrån sig i skolan.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Erbjud barn en trygg och säker miljö, erbjud barn en vårdande miljö, stödja barns skolarbete, stödja barns sociala och känslomässiga utveckling, möta barns fysiska och psykiska behov, stödja barns kulturella behov, stödja långsiktig planering genom att ge barn trygga och utvecklande relationer som är avsedda att bestå livet ut, hantera osäkerhet och förluster som barn och familjehemmet möter, utvecklas som fosterförälder genom att delta i utbildning, utveckla färdigheter och hantera komplexiteten i att vara fosterförälder, hantera kraven i familjehemsuppdraget med hänsyn till de enskilda personernas och familjens välbefinnande, stödja relationen mellan barn och dess biologiska familj, samarbeta med övriga i teamet runt barn och familjehemsvården

2. *Familjehemmets förutsättningar att båda föräldrarna deltar i fostran av familjehemsbarn (Coparenting) (11 frågor)*

Exempel på frågor som ingår för familjehem med gifta eller sammanboende föräldrar är:

De kommer att stödja varandra i uppfostran.

De är vana att lösa problem tillsammans.

De har liknande uppfattning om hur de vill uppfostra ett fosterbarn.

De har ett stabilt äktenskap

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Erbjud barn en vårdande miljö, stödja barns sociala och känslomässiga utveckling och hantera kraven i familjehemsuppdraget med hänsyn till de enskilda personernas och familjens välbefinnande.

3. *Familjehemmets förutsättningar att integrera familjehemsbarnet med biologiska eller adopterade barn (7 frågor)*

Exempel på frågor som ingår för familjehem som har egna eller adopterade barn är:

Hans/Hennes barn klarar av fosterbarn som kommer och går.

Hans/Hennes barn är rädda för att inte få tillräckligt mycket uppmärksamhet när ett fosterbarn flyttar in. (omvänd poängsättning)

Hans/Hennes barn klarar av att hantera ett fosterbarn med allvarliga problem.

Hans/Hennes barn vill ha en fosterbror eller fostersyster.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Hantera kraven i familjehemsuppdraget med hänsyn till enskilda personers för familjens välbefinnande, erbjuda barn en trygg och säker miljö och erbjuda barn en vårdande miljö.

4. Förutsättningar för släktingplacering (6 frågor)

Exempel på frågor som ingår för de familjehem som är aktuella för att ta emot ett barn till en släkting är:

Han/Hon är orolig för att bli stämd av de biologiska föräldrarna. (omvänd poängsättning)

Han/Hon skulle kunna undanhålla information från organisationen för att skydda barnets biologiska förälder(rar). (omvänd poängsättning)

Han/Hon tror att det är för mycket konflikter med biologiska förälder(rar) för att placeringen ska fungera. (omvänd poängsättning)

Han/Hon kan både vara familjehem och släkting till barnet.

Av de tolv kompetensområdena ingår följande i frågeområdet: Erbjud barn en trygg och säker miljö, erbjuda barn en vårdande miljö, stödja långsiktig planering genom att ge barn trygga och vårdande relationer som är avsedda att bestå livet ut, hantera osäkerhet och förluster som barn och familjehemmet möter, hantera kraven i familjehemsuppdraget med avseende på de enskilda personernas och familjens välbefinnande, stödja relationen mellan barn och deras biologiska föräldrar samt samarbeta med övriga i teamet runt barn och familjehemsvården.

CFAI-W testades genom att familjehemsutredare besvarade instrumentet för två redan utredda familjer som tidigare ansökt om att få bli familjehem. Familjerna valdes ut utifrån att den ena familjen skulle vara den som familjehemsutredaren ansåg var den minst lämpliga sökande familjen och den andra skulle vara den familj som ansågs mest lämplig. Familjehemsutredarna fick inga fler direktiv än så. De fick välja sammanboende eller ensamboende familjehem, släktinghem och icke-släktinghem. I de familjer där det fanns två föräldrar skulle båda, var för sig, besvara formuläret. Totalt besvarades 712 frågeformulär av 208 familjehemsutredare från 22 stater.

Materialet analyserades med faktoranalys (Kaiser-Meyer-Olkin) och av resultaten framkom att i CFAI-W korrelerade samtliga frågor med varandra, inga separata faktorer identifierades. Detta resulterade i det sammantagna frågeområdets generella förutsättningar. Detta kan bero på att socialarbetarna ansåg att framgångsrikt fostrande utgör en global komponent som innefattar samtliga fyra frågeområden som ingår i formuläret som det blivande familjehemmet besvarar. God reliabilitet uppnås för alla fyra frågeområden gällande intern konsistens, både för män och kvinnor ($\alpha = .83-.99$). Fråge-

området som enbart besvarades för släktinghem hade moderat reliabilitet, $\alpha = .60$ och behöver därför ytterligare undersökas enligt författarna. Intern och extern validitet har testats genom sambandet mellan frågor och demografiska egenskaper hos familjehemsutredarna som besvarade frågorna, skillnaden i resultat mellan de mest lämpliga och minst lämpliga sökande familjehemmen och prediktiv validitet utifrån om familjehemmet blev licensierat och fick barn placerade. Egenskaper hos familjehemsutredare som utbildning och erfarenhet hade inga samband med resultat för män, kvinnor eller familjer som sökte. I de fall familjehemsutredaren hade stor kunskap om familjehemmet gav det högre resultat på CFAI-W. Bedömningarna av mest lämpliga och minst lämpliga familjehem förklarade 68–71 procent av resultaten. Familjer som var släktinghem hade dock lägre resultat i jämförelse med icke-släktinghem. Liksom för CFAI-A konstaterades att även CFAI-W kan predicera familjehemspotential. Höga resultat på CFAI-W kunde förutse att familjen blev licensierade som familjehem och fick ta emot barn. Kunskap saknas dock om CFAI-W kan mäta förmågan att vårda ett barn, effekter av placering och familjens avsikt att fortsätta som familjehem. En sammanställning av psykometriska data finns i bilaga 3.

Casey Home Assessment Protocol-Self Report (CHAP-SR)

CHAP-SR innehåller totalt 18 olika självskattningsinstrument och är en bedömningsmetod som kan användas som en del i en utredning av blivande familjehem för att fördjupa vissa områden som familjehemsutredare uppmärksammat under utredningen (Orme m.fl., 2006b; Rhodes m.fl., 2006, Coakley m.fl., 2006). Instrumenten kan också användas för att följa upp resultat från CFAI eller under det att familjen genomgår utbildning inför att bli ett familjehem (Orme m.fl., 2006b). Instrumenten speglar innehållet i flera delar av utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Tio av instrumenten som ingår avser att mäta viktiga aspekter av föräldraskapet som har betydelse för familjehemsvården²² och åtta instrument avser att mäta särskilda egenskaper för familjehemsvården.²³ Redan befintliga självskattningsinstrument har av konstruktörerna valts ut efter genomgång av aktuell forskning och mätmetoder med relevans för de tolv identifierade områdena som tidigare presenterats. Kriterier för att inkluderas i CHAP-SR innefattade krav på god reliabilitet och validitet, att normativa data fanns, att instrumentet var enkelt att använda, att instrumentet var relevant för sökande familjehem och tillgängligt att använda utan avgift. Då det saknades befintliga bedömningsinstrument för vissa områden skapades sex nya instrument. Samtliga instrument som ingår har granskats av familjehemsutredare, familjehem och i viss utsträckning även barn och unga som varit eller är

²² Parental Bonding Instrument (PBS), Center for Epidemiological Studies-Depressed Mood (CES-D), Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT), Short Hardiness Scale (SHS), Social Readjustment Rating Scale (SRRS), Kansas Marital Satisfaction Scale (KMS), Overt Interparental Hostility (OIH), Kansas Parental Satisfaction Scale (KPS), Parental Acceptance Scale (PAS), Cultural Competency Scale (CCS)

²³ Reasons for Fostering (RF), Available Time Scale (ATS), Help with Fostering Inventory (HFI), Cultural Receptivity in Fostering Scale (CRFS), Foster Parent Role Performance Scale (FPRPS), Willingness to Foster Scale (WFS), Personal Dedication to Fostering Scale (PDFS), Receptivity to Birth Family Connections Scale (RBFCFS).

placerade. De ingående instrumentens omfattning varierar mellan tre och 70 frågor. Resultat från varje instrument återges dels som rådata (antal uppnådda poäng), dels som resultatet i förhållande till data från erfarna familjehemsföräldrar. På så sätt kan instrumenten användas vid en bedömning av familjens potential att bli familjehem. Områden som instrumenten avser att omfatta presenteras nedan.

Engagemang i fostran

Ett blivande familjehem ska vilja engagera sig i ett långsiktigt samarbete med organisationen och vilja ge vård till ett barn. *Reasons for Fostering (RF)* är ett för ändamålet nykonstruerat instrument där föräldrar får ta ställning till huruvida olika påståenden stämmer för dem när det gäller deras motiv för att bli familjehem. Instrumentet har totalt 33 frågor som besvaras utifrån en femgradig skala (*stämmer inte alls till stämmer helt*).

Familjehistoria

Stabilitet under uppväxttiden vad gäller relationen till egna föräldrar kan påverka relationer i vuxenlivet. *Parental Bonding Instrument (PBI)* är ett sedan tidigare existerande instrument med 25 frågor som avser att mäta föräldrars uppfattning om relationen till sina föräldrar utifrån omsorg och överbeskyddande. Besvaras med en fyrgradig skala (*mycket olikt till mycket likt*).

Fysisk och psykisk hälsa

Fyra instrument, alla sedan tidigare existerande, avser att mäta om föräldrarnas fysiska och psykiska hälsa då detta kan påverka barns känslomässiga utveckling. *Center for Epidemiological Studies – Depressed Mood (CES-D)* är ett instrument med 20 frågor som avser att identifiera nuvarande grad av depression hos individen. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala (*nästan aldrig till för det mesta*). *Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT)* är ett väl använt instrument med 10 frågor som avser att identifiera personer med riskfylld alkoholkonsumtion. Frågorna besvaras med olika skalor, två femgradiga skalor och en tregradig skala. *Short Hardiness Scale (SHS)* är ett instrument med 15 frågor som avser att mäta uthållighet och stresstålighet. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala (*stämmer inte alls till stämmer helt*). *Social Readjustment Rating Scale (SRRS)* innehåller 43 frågor som avser att mäta social anpassning när det gäller engagemang och tid för att anpassa sig till olika händelser som sker, oavsett händelsernas önskvärdhet. Instrumentet bygger på premisen att bra eller dåliga händelser kan leda till högre mottaglighet för fysisk och psykisk sjukdom. Den svarande anger vilka händelser som de har eller inte har erfarenhet av.

Familjerelationer

Syftet med de fyra instrumenten, också de sedan tidigare existerande, är att undersöka relationerna i familjen och inslag av instabilitet och konflikt. Detta för att placerade barn är särskilt utsatta för att utveckla överkänslighet för stress eftersom de kan ha erfarenheter av våld och känslomässig otrygghet.

Kansas Marital Satisfaction Scale (KMS) är ett instrument med tre frågor för att mäta nöjdhet med äktenskapet. Frågorna besvaras med hjälp av en

sjugradig skala (*inte alls nöjd till mycket nöjd*). *Overt Interparental Hostility (OIH)* innehåller sex frågor för att mäta hur ofta som fientliga öppna verbala och fysiska uttryck/handlingar sker mellan föräldrarna. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala (*aldrig till mycket ofta*). *Kansas Parental Satisfaction Scale (KPS)* är ett instrument med tre frågor som avser att mäta tillfredsställelse med sig själv som förälder, de egna barnens beteende och relationen till de egna barnen. Frågorna besvaras med hjälp av en sjugradig skala (*mycket otillfredsställd till mycket tillfredsställd*). *Parental Acceptance Scale (PAS)* är ett instrument med tio frågor som avser att mäta beteende och känslor som indikerar att föräldern erkänner/accepterar ett barn. Frågorna besvaras med hjälp av en tregradig skala (*inte likt mig till mycket likt mig*).

Familjens resurser

Utöver det basbehov som ett familjehem behöver kunna tillgodose som mat, husrum, transport, kläder och så vidare, behöver familjen också ha tid för ett barn som kan vara i behov av särskilt stöd. *Available time scale (ATS)* är ett nytt instrument med 20 frågor som avser att mäta hur mycket tid som den svarande uppskattar finns för uppgifter som är typiska för ett familjehemsansvar. Frågorna besvaras med hjälp av en femgradig skala, från *aldrig till mycket ofta*.

Socialt stöd

Socialt stöd ökar en familjs välbefinnande, ger ökade möjligheter att klara av anpassningar, ger ökad tillfredsställelse och kan bidra till ett välfungerande föräldraskap. Socialt stöd kan därför också gynna familjehemsvården. *Help with Fostering Inventory (HFI)* är ett nytt instrument med 19 frågor och avser att mäta hur mycket hjälp med fostran av barnet som de sökande tror att de kommer att få av sitt sociala nätverk. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala, från *ingen hjälp till mycket hjälp*. Svartalternativet *ej aktuellt* finns också.

Kulturell kompetens

Då det i USA är allt fler barn från minoriteter som placeras i familjer med annan etnisk bakgrund finns det ett ökat behov av att undersöka både kulturell kompetens och kulturell öppenhet för att bedöma huruvida familjehemmet har diskriminerande eller fördomsfulla åsikter. Två instrument avser att mäta kulturell kompetens. *Cultural Competence Scale (CCS)* är ett sedan tidigare existerande instrument med 27 frågor som avser att mäta kulturkompetens. Det innehåller tre frågeområden som besvaras med hjälp av en femgradig skala från *inte alls sant till helt sant*. *Cultural Receptivity in Fostering Scale (CRFS)* är ett nykonstruerat instrument med 25 frågor som avser att mäta graden av öppenhet som de sökande har för aktiviteter som stödjer barnets kulturella utveckling. Frågorna besvaras med hjälp av en femgradig skala från *ingen till vad som krävs*.

Beredskap för att bli familjehem

Det finns ett behov av familjehem som kan tänka sig att ta emot barn i olika åldrar och med olika problemområden. För att kunna matcha familjehem

med barn kan instrumenten nedan hjälpa familjehemsutredare. *Foster Parent Role Performance (FPRP)* är ett sedan tidigare existerande instrument med 40 frågor som avser att mäta graden av uppfattat ansvar utifrån olika aspekter i rollen som familjehemsförälder. Frågorna besvaras med en femgradig skala (*inget ansvar till totalt ansvar*). *Willingness to Foster Scale (WFS)* är ett nytt instrument med 70 frågor och avser att mäta villigheten att fostra barn i olika åldrar och med olika beteende- eller känslomässiga problem. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala (*inte villig att fostra detta barn under några omständigheter till villig att fostra detta barn utan någon extra hjälp eller stöd*). *Personal Dedication to Fostering Scale (PDFS)* är också ett nytt instrument med 18 frågor avsedda att mäta professionellt engagemang, moralisk och etisk medvetenhet, mottaglighet och känslighet för fosterbarnet. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala (*instämmer inte alls till instämmer helt*). *Receptivity to Birth Family Connections (RBFC)* är ett instrument som bygger på frågor från Human Caring Inventory for Social Workers och från CFAI-A. Totalt innehåller formuläret 14 frågor som besvaras med en fyrgradig skala (*instämmer inte alls till instämmer helt*).

Vissa av instrumenten kräver förståelse och insikt hos familjehemmet (Willingness to Foster Scale, Foster Parent Role Performance Scale, Personal Dedication to Fostering Scale, Receptivity to Birth Family Connections Scale) och bör därför användas när familjen har mer kunskap om vad det innebär att bli familjehem. Vissa instrument kan även användas under placering för att bedöma familjehemsvårdens kvalitet.

Faktoranalys har genomförts för att avgöra om instrumenten i CHAP-SR illustrerar endimensionalitet eller flerdimensionalitet (om hela skalan mäter samma sak eller om flera frågeområden identifieras i skalan). Endast de instrument som vid testningen visade en intern konsistens över .70 i studien med de 304 familjehemsmödrarna inkluderades i CHAP-SR. Undantag var AUDIT och SRRS som föll under .70. De inkluderades ändå då de mäter viktiga områden samt är stabila och brett använda instrument inom andra områden. Validitet testades endast för de sex nya instrumenten som ingår i CHAP-SR: *Available time scale (ATS)*, *Help with Fostering Inventory (HFI)*, *Cultural Receptivity in Fostering Scale (CRFS)*, *Willingness to Foster Scale (WFS)*, *Personal Dedication to Fostering Scale (PDFS)* och *Receptivity to Birth Family Connections Scale*. Innehållsvaliditet har uppnåtts genom extern expertgranskning av instrumenten. Instrumentens empiriska validitet har testats och konstaterats samvariera med vissa effekter av placeringar, till exempel avsikt att fortsätta som familjehem, familjehemets erfarenhet, antal placerade barn och antal avbrutna placeringar. En sammanställning av psykometriska data finns i bilaga 3.

Casey Home Assessment Protocol – Fostering Challenges (CHAP-FC)

CHAP-FC är en strukturerad intervju som utgår från vinjetter²⁴ och har utvecklats för att undersöka hur familjehemmet skulle hantera stressande och

²⁴ Vinjetter kan beskrivas som korta historier om hypotetiska personer i specifika situationer som respondenterna får reagera på.

kritiska situationer för att komplettera övriga instrumenten i CHAP-SR och CFAI (Orme, Cox m.fl., 2006). 19 vinjetter, som kortfattat beskriver krävande och stressande situationer som är typiska för familjehem, har formulerats med utgångspunkt från resultat av forskningsgenomgång, enkät till familjehem och familjehemsutredare och utskrifter från 22 djupintervjuer med familjehemsföräldrar. Dessa vinjetter granskades sedan av familjehemsutredare med avseende på hur illustrativa de var för nyblivna familjehem och deras lämplighet. Vinjetterna är korta beskrivningar av typiska dilemman som avslutas med frågan: *Vad skulle du göra?* Vinjetterna har delats upp i tre set med sju vinjetter i varje (varav ett set endast besvaras av sammanboende par). Varje set tar cirka 20 minuter att genomföra. Vid varje intervju används bara en uppsättning vinjetter och familjehemsföräldrarna svarar var för sig. Familjehemsutredarna bedömer därefter svaren på en skala 1–5 (*svagt till utmärkt*). Varje vinjett har en egen individuell bedömningsskala som i sig utgår från vissa nyckelkriterier. Genom enkätundersökning till familjehemsutredare, familjehemsföräldrar och andra familjehemsexperter kunde det som var typiskt för *utmärkt*, *bra* och *svaga* svar listas och finnas som stöd för bedömning av svaren. Resultat från en intervju jämförs med resultat från erfarna familjehemsmödrar. Intervjun bör genomföras när familjehemmet har goda kunskaper om vad det innebär att vara familjehem. Nedan följer två exempel på vinjetter med några av de angivna svaren som karakteriserar svarskategori 1, 3 och 5.

Vinjett 1

Det placerade barnet har sakta förbättrat sitt beteende sedan det kom till dig och din familj. Du har noterat att barnet är irriterat och betar sig mer illa efter besök hos föräldrarna. Det kan ta flera dagar innan barnet betar sig "normalt" igen. Vad skulle du göra?

Nedan följer några av de svar på vinjetten som kategoriserats som svaga (1), bra (3) eller utmärkta (5). Familjehemsutredaren kan utifrån förälderns svar bedöma om deras svar ska vara en 1:a, 2:a, 3:a, 4:a eller 5:a. Siffran två och fyra kan användas då föräldrar kan ha inslag av fler än en svarskategori.

1. Att föräldern jämför sitt hem med de biologiska föräldrarnas, att föräldern menar att det inte är bra för barnet att besöka sina biologiska föräldrar.
3. Att föräldern föreslår begränsningar i umgänget för att minska antalet uppbrott för barnet, uttrycker en oro för barnets förändrade beteende, försöker fokusera på barnets beteende.
5. Att föräldern förstår betydelsen av besöken för barnet, erkänner barnets bindning till föräldrarna och hur känslor av saknad och förlust kan påverka beteendet.

Vinjett 2

Barnet som bor hos dig berättar för sin lärare att du misshandlar honom/henne. Du har gjort ditt bästa för att ta hand om barnet trots att det varit svårt och barnet ofta ljuger. Socialtjänsten flyttar på barnet. En socialsekreterare vill intervjua dig. Vad skulle du göra?

Nedan följer några av de svar som kategoriserats vara svaga (1), bra (3) eller utmärkta (5) utifrån vinjetten ovan.

1. Föräldern är arg på familjehemsorganisationen, anser att det är orättvist, förväntar sig att organisationen ska ta hand om det.
3. Inställning till utredningen är självfokuserad, samarbetar i utredningen, orolig för hur anklagelserna ska påverka familjens anseende.
5. Inställning till utredningen är barnfokuserad, är inte försvarsinställd i utredningen, samarbetar i utredningen då det gynnar barnet.

De fördelar som lyfts fram med att använda intervjun med vinjetter är att den uppmuntrar till en öppen dialog mellan familjehemsutredare och förälder om föräldrarnas resurser och behov av stöd. Att utgå från exemplifierade utfall erbjuder familjehemsutredare en explicit och gemensam bas för förståelse och ökar överrensstämmelsen mellan olika utredare om vad som anses vara utmärkta, bra eller svaga svar på varje vinjett.

Vinjetterna testades genom telefonintervjuer med 304 familjehemsmödrar. Reliabiliteten för CHAP-FC har prövats avseende den interna konsistensen med Cronbachs alfa och var för de tre vinjettgrupperna mellan .77 och .81. Interbedömarreliabilitet ansågs vara god (ICC= .73) och testades genom att 46 av intervjuerna spelades in och bedömdes av annan intervjuare. Intervjuareffekten bedömdes förklara mindre än nio procent av variationen i bedömningarna. Det finns ett visst stöd för intervjuens validitet då höga resultat på CHAP-FC visade sig vara en indikator för potentiellt lyckad familjehemsvård. Höga resultat på vinjetterna är främst relaterade till beredskap och förutsättningar att fostra barn med särskilda behov (Challenging Children). Demografiska faktorer påverkade variationen i låg utsträckning även om mer utbildade mödrar fick högre poäng, liksom även mer erfarna familjehemsmödrar.

Diskussion

Sammanlagt identifierades fem vetenskapligt prövade instrument för rekrytering och utredning av blivande familjehem samt två ej vetenskapligt prövade. Inget av instrumenten har undersökt om de minskar antal oplanerade avbrott i placering eller om de faktiskt medverkar till att familjehemsplacerade barn får en bättre tillvaro än om bedömningsinstrumenten inte används.

De bedömningsmetoder som är från senare år och som är väl testade är de som ingår i Casey Foster Family Assessments. Systemet är innehållsrikt, då det består av flera delar som kan ligga till grund för familjehemsutredarens bedömning. En begränsning i de psykometriska studierna av metoderna är att de i hög grad utgår från resultat från familjehemsmödrar. Ytterligare en begränsning som gäller även för övriga identifierade bedömningsmetoder är att det saknas studier om deras sensitivitet och specificitet. Detta innebär att det saknas kunskap om huruvida instrumenten kan förutsäga hur stor andel familjer som kommer att erbjuda effektiv familjehemsvård med färre oplanerade sammanbrott och med god omsorg om det placerade barnet. Preliminära resultat visar dock att det finns ett samband mellan höga resultat på de olika frågeområdena i CFAI och färre oplanerade sammanbrott.

För svenska förhållanden kan instrumenten i Casey Foster Family Assessments vara intressanta. De tolv områden som identifierats som viktiga för familjehemsvård påminner om det som förs fram i Socialstyrelsens allmänna råd (2006) om socialnämndens ansvar vid behov av ny vårdnadshavare. Utredning av tänkbar vårdnadshavare ska bland annat grundas på förälderns sociala situation, dennes förmåga att ta hand om barn, ge omvårdnad, trygghet och god fostran och dennes inställning till och möjlighet att tillgodose barnets behov av umgänge med biologisk förälder. Det finns skäl att anta att faktorer för familjehemsvården som framkommit i översikten inte skiljer sig från svenska förhållanden. Detta återstår dock att pröva. I bedömningar av blivande familjehem finns det tydliga inslag av risk- och skyddsfaktorer och ett uttalat fokus på det placerade barnets behov. De områden som berörs i Casey Foster Family Assessments överensstämmer också med några av de riskfaktorer som forskning har identifierat på familjenivå och som kan leda till att barnet utvecklar normbrytande beteende. Dessa riskfaktorer är tydliga i de särskilda indikatorer för risk- eller skyddsfaktorer som finns i CFAI.

Till skillnad från de bedömningsmetoder som idag används i Sverige finns i Casey Foster Family Assessments normeringsdata som enskilda bedömningar kan jämföras med. Vidare är systemet tilltalande genom att omfatta flera olika instrument för att samla information eftersom det ger möjlighet till fördjupade bedömningar inom särskilda områden och därmed flexibilitet i varje enskild utredning. Inför utvecklandet av en svensk nationell bedömningsmetod är detta sätt att konstruera standardiserad bedömning ett efterföljansvärt exempel. Om det fortsatta utvecklingsarbetet av ett natio-

nellt bedömningsinstrument identifierar andra för Sverige relevanta områden (t.ex., bedömning av anknytningsmönster) kan de utgöra separata formulär.

Vissa resultat från översiktens artiklar är viktiga att ta i beaktande i det fortsatta utvecklingsarbetet av ett svenskt standardiserat bedömningsinstrument, något som bekräftats av praktiskt verksamma familjehemsutredare:

- En familjs uthållighet och stresstålighet har betydelse för att ett familjehem fortsätter sitt arbete trots de påfrestningar som uppdraget innebär
- Utredningens syfte ska främst vara på ett blivande familjehems styrkor och utvecklingsområden
- Bedömningsmetoden bör kunna stödja en matchning av barn och familjehem
- Det är viktigt att samarbetet mellan socialarbetare och familjehem får en positiv start
- Det behövs olika metoder för att samla information. Standardiserade bedömningsmetoder kan användas i kombination med riktlinjer och professionell bedömning
- Det är viktigt att utreda särskilda kompetenser och behov av stöd utifrån typ av familjehem (släktinghem, familjehem för mindre barn, för tonåringar, jourhem och förstärkta familjehem)
- Det är viktigt att ta hänsyn till familjens socioekonomiska resurser (nätverk, bostad, ekonomi)

För det fortsatta utvecklingsarbetet är det viktigt att notera att ett vetenskapligt prövat instrument för rekrytering och utredning av blivande familjehem inte i sig garanterar att oplanerade avbrott av placeringar förhindras eller att barnen får en gynnsam utveckling i olika avseenden. Fördelen med ett standardiserat rekryterings- och utredningsinstrument är att det bygger på forskning om vilka faktorer som utgör risk- och skyddsfaktorer för ett fungerande familjehem, vilket ökar möjligheten till beslut som gynnar familjehemsplacerade barn. Vidare synliggör ett standardiserat rekryterings- och utredningsinstrument grunderna för beslut i enskilda ärenden för familjerna, socialtjänsten och beslutsfattare. Till sist ger det också bättre möjlighet att systematiskt följa upp resultat av lokala insatser för att se om familjehemsplacerade barns situation förbättras.

Referenser

- Anderson, L. M. (1982). A Systems Theory Model for Foster Home Studies. *Child Welfare*, 61, 37-47.
- Bergart, A. M., Hageman, L., Montgomery, J. E., Padula, J. A., Paiva, A. L., Prochaska, J. M. & Prochaska, J. O. (2005). Assessing emotional readiness for adoption using the transtheoretical model. *Children and Youth Services Review*, 27, 135-152.
- Bronfenbrenner, U. (1979) *the Ecology of Human Development – Experiments by nature and design*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts
- Buehler, C., Cox, M. E., McSurdy, M., Orme, J. G. & Rhodes, K. W. (2003). The Foster Parent Potential Scale. *Research on Social Work Practice*, 13, 181-207.
- Buehler, C., Rhodes, K. W., Orme, J. G. & Cuddeback, G. (2006). The potential for successful family foster care: Conceptualizing competency domains. *Child Welfare*, LXXXV (3 May/June), 523-558.
- Christenson, B. & McMurtry, J. (2007). A comparative evaluation of pre-service training of kinship nonkinship foster/adoptive families. *Child Welfare*, 86, 125-140.
- Coakley, T. M. & Orme, J. G. (2006). A Psychometric Evaluation of the Cultural Receptivity in Fostering Scale. *Research on Social Work Practice*, 16, 520-533.
- Crea, T. M., Barth, R. P. & Chintapalli, L. K. (2007). Home Study Methods for Evaluating Prospective Resource Families: History, Current Challenges, and Promising Approaches. *SO: Source Child Welfare*, vol. 86, no. 2, pp. 141-159, Mar-Apr 2007.
- Crea, T. M., Barth, R. P. & Chintapalli, R. L. (2008). Structured Home Study Evaluations: Perceived Benefits of SAFE versus Conventional Home Studies. *Research on Social Work Practice*, Submitted januari 15, 2008.
- Cuddeback, G. S., Buehler, C., Orme, J. G. & Le Prohn, N. S. (2007). Measuring Foster Parent Potential: Casey Foster Applicant Inventory. Worker Version (CFAI-W). *Research on Social Work Practice*, 17, 93-109.
- Doelling, J. L. & Johnson, J. H. (1989). Foster Placement Evaluation Scale: Preliminary Findings. *SO: Source Social Casework*, 70, 96-100.
- Gregoire, T. K., Massatti, R. R. & Vonk, M. E. (2004). Reliability and Validity of the Transracial Adoption Parenting Scale. *Research on Social Work Practice*, 14, 43-50.
- Gävleborgs Kommuner och Landsting, (1996) *Foster Pride Utbildning och utredning av blivande familjehem*.
- Harden, B. J., D'Amour Meisch, A., Vick, J. E. & Pandohie-Johnson, L. (2007). Measuring parenting among foster families: The development of the Foster parent Attitudes Questionnaire (FPAQ). *Children and Youth Service Review*, 30, 879-892.

- Harris, G., Poertner, J. & Joe, S. (2000). The Parents with Children in Foster Care Satisfaction Scale. *Administration in Social Work, 24*, 15-27.
- Havik, H., Jakobsen, R. & Modestad, B. (2007). *Stolt av PRIDE, en evaluering av PRIDE - grunnoppl ring*. Barnevernets utviklingscenter p  Vestlandet Nr. 2:2007. Bergen, Norge.
- Hendrix, S. K. & Ford, J. (2003). Hardiness of foster families and the intent to continue to foster. *Journal of Family Social Work, 7*, 25-34.
- Jergeby, U. (red), 2008. *Evidensbasert praktik i sosialt arbete*. Stockholm: Gothia.
- Kennedy, B. & Thorpe, R. (2006). Selecting foster carers: could personnel psychology improve outcomes? *Adoption & Fostering, 30*, 29-38.
- Kyhle Westermark, P. (2006) Foster parents in Multidimensional Treatment Foster Care: How do they deal with implementing standardized treatment components? *Children and Youth Services Review, 29*, 442-459.
- K lvesten, A. & Meldahl, G. (1982), *Familjepsykologi*, Stockholm
- Orme, G. J. m.fl. (2004) Parental and familial characteristics of family foster care applicants *Children and Youth Services Review, 26*. 307-329
- Orme, J. G., Cherry, D. J. & Cox, M. E. (2006a). *Foster Fathers' CFAI-A and CHAP-SR. Technical Manual*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
- Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S. & Buehler, C. (2006b). *Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
- Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E. & Le Prohn, N. (2006c). *Casey Foster Applicant Inventory (CFAI). Technical Manual (2nd ed.)*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
- Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E. & Prohn, N. S. (2007). Measuring Foster Parent Potential: Casey Foster Parent Inventory – Applicant Version. *Research on Social Work Practice, 17*, 77-92.
- Proposition 2006/07:129 *Utveckling av den sociala barn- och ungdomsvården m.m.*
- Riksdagens Revisorer Rapport 2001/02:16, *Familjehemsvården*.
- Rhodes, K. W., Cox, M. E., Orme, J. G., Coakley, T., M., Buehler, C. & Cuddeback, G. S. (2006). *Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Use's Manual (2nd ed.)*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
- Robertson, D. K. (2006). Use of the North Carolina Family Assessment Scale for Reunification in the state of Utah Division of Child and Family Services. *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences, 67*, 1537.
- Rodger, S., Cummings, A. & Leschied, A. W. (2006). Who Is Caring for Our Most Vulnerable Children? The Motivation to Foster in Child Welfare. *Child Abuse & Neglect: The International Journal, 30*, 1129-1142.
- Shlonsky, A. R. & Berrick, J. D. (2001). Assessing and promoting quality in kin and nonkin foster care. *Social Service Review, 75*, 60-83.
- Socialstyrelsen (2006) Socialstyrelsens allmänna råd om socialnämndens ansvar vid behov av ny vårdnadshavare. Allmänna råd 2006:20.

- SOU 2005:81 *Källan till en chans Nationell handlingsplan för den sociala barn- och ungdomsvården.*
- Sundell, K. & Thörnell, M. (1997). *Att arbeta som familjehem. En undersökning av familjehemsvården* (FoU-rapport 1997:4). Stockholms Resursförvaltning för skola och socialtjänst: FoU-enheten.
- Touliatos, J. & Lindholm, B. W. (1981). Measurement of Potential for Foster parenthood. *The Journal of Psychology*, 109, 255-263.
- Vinnerljung, B., Sallnäs, M. & Westermark Kyhle, P. (2001) *Sammanbrott vid tonårsplaceringar – om ungdomar i fosterhem och på institution.* Stockholm: Socialstyrelsen, Centrum för utvärdering av socialt arbete.
- Vinnerljung, B. (2006) Fosterbarn som unga vuxna – en översikt av resultat från några nationella registerstudier. *Socialmedicinsk tidskrift*, 83, 23-35.

Bilagor

Dokumentation av informationssökning

Exempel på sökning

PsycInfo via EBSCO 2008-06-24			
Bedömningsinstrument familjehem			
Söknr	Termtyp *)	Söktermer	Antal ref. **)
1.	DE	DE "Inventories" OR DE "Biographical Inventories" OR DE "Interest Inventories" or DE "Psychiatric Evaluation" OR DE "Forensic Evaluation" or DE "Psychological Assessment" OR DE "Behavioral Assessment" OR DE "Cognitive Assessment" OR DE "Neuropsychological Assessment" or DE "Psychometrics" or DE "Questionnaires" OR DE "General Health Questionnaire" or DE "Rating Scales" OR DE "Likert Scales" or DE "Screening" OR DE "Drug Usage Screening" OR DE "Health Screening" OR DE "Job Applicant Screening" or DE "Screening Tests" OR DE "Psychological Screening Inventory" or DE "Standardized Tests" or DE "Surveys" OR DE "Consumer Surveys" OR DE "Mail Surveys" OR DE "Telephone Surveys" or DE "Testing" OR DE "Classical Test Theory" OR DE "Computer Assisted Testing" OR DE "Content Analysis (Test)" OR DE "Difficulty Level (Test)" OR DE "Educational Measurement" OR DE "Item Analysis (Test)" OR DE "Item Content (Test)" OR DE "Item Response Theory" OR DE "Rating" OR DE "Repeated Measures" OR DE "Scaling (Testing)" OR DE "Scoring (Testing)" OR DE "Test Administration" OR DE "Test Bias" OR DE "Test Forms" OR DE "Test Interpretation" OR DE "Test Items" OR DE "Test Reliability" OR DE "Test Standardization" OR DE "Test Validity" or DE "Interviews" OR DE "Intake Interview" OR DE "Interview Schedules" OR DE "Job Applicant Interviews" OR DE "Psychodiagnostic Interview" or DE "Testing Methods" OR DE "Adaptive Testing" OR DE "Cloze Testing" OR DE "Essay Testing" OR DE "Forced Choice (Testing Method)" OR DE "Multiple Choice (Testing Method)" OR DE "Q Sort Testing Technique" OR DE "Scaling (Testing)"	130012
2.	DE	DE "Foster Care" or DE "Foster Children" or DE "Foster Parents"	3035
3.	FT	AB foster family or AB foster mother or AB foster father or AB family care or AB fostering or AB kinship care or AB out of home care or AB foster care	8699
4.	DE	DE "Kinship"	1039

5.	DE	DE "Adoptive Parents" or DE "Adoption (Child)"	2129
6.		2 or 4	3986
7.		3 or 6	10678
8.	FT	AB kalvesten or AB (parent resources for information development and education) or AB casey foster applicant inventory or AB casey home assessment protocol	3
9.	FT	TX Foster Parent Role Performance or TX Personal Dedication to Fostering or TX willingness to fostering	3
10.		5 or 7	12431
11.		1 and 7	249
12.		1 and 10	280
13.			
14.			
15.			

DE = Descriptor (fastställt ämnesord i databasen)

FT/default fält = fritextsökning i fälten för "all authors, all subjects, all keywords, all title info (including source title) and all abstracts"

FT/TI, AB = fritextsökning i fälten för titel och abstract

FT/TX = söker i all text

ZX = Methodology

+ = Termen söks inklusive de mer specifika termerna som finns underordnade

Artiklar och manualer som lästes i fulltext

1. Anderson, L. M. (1982). A Systems Theory Model for Foster Home Studies. *Child Welfare*, 61, 37-47.
2. Bausch, R. S., & Serpe, R. T. (1999). Recruiting Mexican American adoptive parents. *Child Welfare*, 78, 693-716.
3. Bergart, A. M., Hageman, L., Montgomery, J. E., Padula, J. A., Paiva, A. L., Prochaska, J. M., & Prochaska, J. O. (2005). Assessing emotional readiness for adoption using the transtheoretical model. *Children and Youth Services Review*, 27, 135-152.
4. Buehler, C., Cox, M. E., McSurdy, M., Orme, J. G., & Rhodes, K. W. (2003). The Foster Parent Potential Scale. *Research on Social Work Practice*, 13, 181-207.
5. Burry, C. L. (1996). Evaluation of a Training Program for Prospective Foster Parents to Increase Their Specialized Competence and Intent to Foster Infants with Prenatal Substance Effects. *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences*, vol. 56, no. 12, pp. 4945-A, June 1996.
6. Butler, A., Ellson, I., Gregor, C., Smith, D., Paylor, I., McGowan, J., Moss, B. R., Hill, M., & Lloyd, P. (2008). Book reviews. *British Journal of Social Work*, 38, 197-211.
7. Christenson, B., & McMurtry, J. (2007). A comparative evaluation of preservice training of kinship nonkinship foster/adoptive families. *Child Welfare*, 86, 125-140.
8. Clifford, D., & Cropper, A. (1997). Individual assessment of potential carers: theory and practice. *Practice*, 9, 15-26.
9. Coakley, T. M. (2005). Assessing Cultural Receptivity in Fostering: Scale Development and Validation. *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences*, vol. 65, no. 7, pp. 2764-A, Jan 2005.
10. Coakley, T. M., & Orme, J. G. (2006). A Psychometric Evaluation of the Cultural Receptivity in Fostering Scale. *Research on Social Work Practice*, 16, 520-533.
11. Cousins, J. (2003). Are We Missing the Match? Rethinking Adopter Assessment and Child Profiling. *SO: Source Adoption & Fostering*, vol. 27, no. 4, pp. 7-18, winter 2003.
12. Crea, T. M., Barth, R. P., & Chintapalli, L. K. (2007). Home Study Methods for Evaluating Prospective Resource Families: History, Current Challenges, and Promising Approaches. *SO: Source Child Welfare*, vol. 86, no. 2, pp. 141-159, Mar-Apr 2007.
13. Crea, T. M., Barth, R. P., & Chintapalli, R. L. (2008). Structured Home Study Evaluations: Perceived Benefits of SAFE versus Conventional Home Studies. *Research on Social Work Practice*, Submitted januari 15, 2008.
14. Cuddeback, G. S. (2004). An Examination of the Psychometric Properties of the Casey Foster Applicant Inventory -- Worker Version (CFAI-

- W). *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences*, vol. 65, no. 3, pp. 1116-A, Sept 2004.
15. Cuddeback, G. S., Buehler, C., Orme, J. G., & Le Prohn, N. S. (2007). Measuring Foster Parent Potential: Casey Foster Applicant Inventory -- Worker Version (CFAI-W). *Research on Social Work Practice*, 17, 93-109.
 16. Cuddeback, G. S., & Orme, J. G. (2002). Training and services for kinship and nonkinship foster families. *Child Welfare*, 81(6), 879-909.
 17. Cunningham, L., Mathews, J., Budlong, M., Brown-Manning, R., Moore, J., Satterfield, M., Watson, J., & Zuskin, R. (2003). *A Tradition of Caring: Information Resources, and Support for Kinship Families. Carebook* (051 Guides: Classroom: Learner).
 18. Dalton, J. E. (1994). MMPI-168 and Marlowe-Crowne profiles of adoption applicants. *Journal of Clinical Psychology*, 50, 863-866.
 19. Denby, R. W., Rindfleisch, N., & Bean, G. (1999). Predictors of foster parent's satisfaction and intent to continue to foster. *Child Abuse & Neglect*, 23, 287-303.
 20. Dickens, J., Howell, D., Thoburn, J., & Schofield, G. (2007). Children starting to be looked after by local authorities in England: an analysis of inter-authority variation and case-centred decision making. *British Journal of Social Work*, 37, 597-617.
 21. Doelling, J. L., & Johnson, J. H. (1989). Foster Placement Evaluation Scale: Preliminary Findings. *SO: Source Social Casework*, vol. 70, no. 2, pp. 96-100, Feb 1989.
 22. Doelling, J. L., & Johnson, J. H. (1990). Predicting success in foster placement: the contribution of parent-child temperament characteristics. *Am J Orthopsychiatry*, 60, 585-593.
 23. Fees, B. S., Stockdale, D. F., Crase, S. J., Riggins-Caspers, K., Yates, A. M., Lekies, K. S., & Gillis-Arnold, R. (1998). Satisfaction with foster parenting: assessment one year after training. *Children and Youth Services Review*, 20, 347-363.
 24. Freund, V. W. (1976). Evaluation of a Self-Approval Method for Inducting Foster Parents. *SO: Source Smith College Studies in Social Work*, vol. 46, no. 2, pp. 114-126, Mar 1976.
 25. Greco, J. S. (1999). An Examination of Personality Factors and Family Characteristics of Effective Treatment Foster Parents. *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences*, vol. 60, no. 6, pp. 2228-A, Dec 1999.
 26. Gregoire, T. K., Massatti, R. R., & Vonk, M. E. (2004). Reliability and Validity of the Transracial Adoption Parenting Scale. *Research on Social Work Practice*, 14, 43-50.
 27. Harden, B. J., D'Amour Meisch, A., Vick, J. E., & Pandohie-Johnson, L. (2007). Measuring parenting among foster families: The development of the Foster parent Attitudes Questionnaire (FPAQ). *Children and Youth Service Review*.
 28. Harris, G., Poertner, J., & Joe, S. (2000). The Parents with Children in Foster Care Satisfaction Scale. *Administration in Social Work*, 24, 15-27.

29. Henderson, D., & Scannapieco, M. (2006). Ecological correlates of effective foster care. *Journal of Family Social Work, 10*, 43-60.
30. Hendrix, S. K., & Ford, J. (2003). Hardiness of foster families and the intent to continue to foster. *Journal of Family Social Work, 7*, 25-34.
31. Johnson, P. R., Yoken, C., & Voss, R. (1995). Family foster care placement: the child's perspective. *Child Welfare, 74*, 959-974.
32. Kay, H., Kendrick, A., Stevens, I., & Davidson, J. (2007). Safer recruitment? Protecting children, improving practice in residential child care.
33. Kennedy, B., & Thorpe, R. (2006). Selecting foster carers: could personnel psychology improve outcomes? *Adoption & Fostering, 30*, 29-38.
34. Le Prohn, N. (1994). The Role of Kinship Foster Parent: A Comparison of the Role Conceptions of Relative and Non-Relative Foster Parents. *Children and Youth Service Review, 16*, 65-84.
35. Lee, W. Y.-C. (2001). Process and Criteria of Selecting Foster Parents: A National Comparative Study of State Foster Care Systems. *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences, vol. 62, no. 4, pp. 1601-A, Oct 2001.*
36. National standards for foster care. (2006). *Developing Practice, 16*, 53-54.
37. Orme, J. G., Cherry, D. J., & Cox, M. E. (2006). *Foster Fathers' CFAI-A and CHAP-SR. Technical Manual*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
38. Orme, J. G., Cherry, D. J., & Rhodes, K. W. (2006). The Help with Fostering Inventory. *Children and Youth Service Review, 28*, 1293-1311.
39. Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). *Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
40. Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E., & Le Prohn, N. (2006). *Casey Foster Applicant Inventory (CFAI). Technical Manual (2nd ed.)*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.
41. Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E., & Prohn, N. S. (2007). Measuring Foster Parent Potential: Casey Foster Parent Inventory. Applicant Version. *Research on Social Work Practice, 17*, 77-92.
42. Revans, L. (2007). Assessing the Suitability of New Adoptive Parents.
43. Rhodes, K. W., Orme, J. G., & McSurdy, M. (2003). Foster Parents' Role Performance Responsibilities: Perceptions of Foster Mothers, Fathers, and Workers *Children and Youth Service Review, 25*, 935-964.
44. Robertson, D. K. (2006). Use of the North Carolina Family Assessment Scale for Reunification in the state of Utah Division of Child and Family Services. *SO: Source Dissertation Abstracts International, A: The Humanities and Social Sciences, vol. 67, no. 04, pp. 1537, Oct 2006.*
45. Rodger, S., Cummings, A., & Leschied, A. W. (2006). Who Is Caring for Our Most Vulnerable Children? The Motivation to Foster in Child

- Welfare. *Child Abuse & Neglect: The International Journal*, 30, 1129-1142.
46. Rushton, A., & Dance, C. (2003). Research for practice: preferential rejection: research findings and practice implications. *Adoption & Fostering*, 27, 68-70.
 47. Scannapieco, M., & Hegar, R. L. (1996). A nontraditional assessment framework for formal kinship homes. *Child Welfare*, 75, 567-582.
 48. Schatz, M. S., & Menne, D. (1991). *Foster Care and the Placement Process. Fostering Families* (051 Guides: Classroom: Learner; 052 Guides: Classroom: Teacher; 160 Tests/Questionnaires).
 49. Stein, D. (2006). Today's foster care campaign: an integrated marketing approach. *Children's Voice*, 15, 18-20.
 50. Stone, N. M., & Stone, S. F. (1982). The Prediction of Successful Foster Placement. *Social Casework: The Journal of Contemporary Social Work*, 64, 11-17.
 51. Touliatos, J., & Lindholm, B. W. (1981). Measurement of Potential for Foster parenthood. *The Journal of Psychology*, 109, 255-263.
 52. *A Tradition of Caring: A Guide for Assessing Families for Kinship Care. Assessment Guide* (055 Guides: Non-Classroom). (2003).
 53. Urban Institute brief analyzes kinship care surveys. (2006). *Children's Voice*, 15, 47-47.
 54. Waterhouse, S. (2008). Book reviews. Assessment in kinship care. *Child & Family Social Work*, 13, 238-239.

Beskrivning av vetenskapliga prövningar

Potential for Foster Parenthood Scale (PFPS)		
Touliatos & Lindholm (1981). Measurement of Potential for Foster parenthood. <i>The Journal of Psychology</i> , 109, 255-263.		
Metod	Syfte	Bedöma en familjs potential att bli familjehem.
	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Metod vid konstruktion	Utvecklades utifrån ett behov av vetenskapligt stöd vid utredning av familjehem. CWLA:s standards från 1975 för familjehemsvård har använts för konstruktion av instrumentet.
	Innehåll	PFPS bedömer graden av överensstämmelse mellan familjehemmet och positiva egenskaper som gynnar en familjehemsplacering. Instrumentet har nio frågeområden: Hälsa, arbete och inkomst, tid, intellektuell och kulturell utveckling, religiös och andlig utveckling, äktenskap, förmåga och motivation, flexibilitet och att arbeta tillsammans med organisationen och barnets egna föräldrar.
	Beskrivning	Påståenden som besvaras av familjehemsutredare avseende familjen. Påståendena utgår från karaktäristika som identifierats ha betydelse för effektiv familjehemsvård. Påståendena besvaras på en fyrgradig skala (<i>mycket olika till mycket lika</i>).
	Normering	Framgår ej.
	Tillgänglighet	Framgår ej.
	Användare	Familjehemsutredare.
	Frågor	54 frågor.
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Forskningsgrund	CWLA:s standards som i sig anges utgå från befintlig forskning.
	Reliabilitet	Intern konsistens (Cronbachs alfa) är .97 för familjehemsmödrar och .98 för familjehemsfäder.
	Validitet	Utifrån CWLA:s normer från 1975, därutöver testas ej validiteten.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Ett mindre instrument, enkelt att tillämpa.
	h) Nackdelar	Instrumentet baseras på standards i USA från 1975. Behöver översättas och prövas till svenska förhållanden och lagstiftning.

Foster Parent Potential Scale (FPPS)		
Buehler, Cox, McSurdy, Orme, & Rhodes (2003). The Foster Parent Potential Scale. <i>Research on Social Work Practice</i> , 13, 181-207.		
Metod	Syfte	Att bedöma familjers lämplighet att bli familjehem och potentiellt erbjuda vård av god kvalitet för barn.
	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av en forskargrupp på University of Tennessee utifrån CWLA:s standards från 1995 för familjehemsvård. 20 familjehemsutredare har arbetat med att utveckla instrumentet.
	Innehåll	Instrumentet innehåller frågor inom områdena: Förhållande till biologisk familj, återförening, samarbete med organisationen, kulturell och etnisk identitet, religiös utveckling, uppfostringsstrategier, intellektuell utveckling och utbildning, sexualitet, tjänster, separation och anknytning, övergång till familjehemsvård, återhämtning, problemidentifiering, erbjuda en vårdande miljö samt utbildning och stöd för familjehemmet.
	Beskrivning	Frågor som besvaras av familjehemsutredare på en sexgradig skala (<i>mycket osannolikt till mycket troligt</i>).
	Normering	Ingen information.
	Tillgänglighet	Ingen information.
	Användare	Familjehemsutredare.
	Frågor	76 frågor.
	Bedömning	Målgrupp
Forskningsgrund		CWLA:s standards som i sig anges utgå från befintlig forskning.
Reliabilitet		Intern konsistens (Cronbachs alfa) är .98
Validitet		Prediktiv validitet konstateras då instrumentet korrelerar med licensiering och placering av barn i familjen. Validitet undersöktes även genom jämförelser av resultat på FPPS och sex andra instrument. Ett svagt till moderat samband mellan låga resultat och psykosociala problem för familjens totala resultat konstateras.
Sensitivitet		Ej undersökt
Specificitet		Ej undersökt
g) Fördelar		Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas till svenska förhållanden och lagstiftning.	

Casey Foster Parent Inventory – Applicant version (CFAI-A)		
<p>Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E. & Prohn, N. S. (2007). Measuring Foster Parent Potential: Casey Foster Parent Inventory – Applicant Version. <i>Research on Social Work Practice, 17</i>, 77-92.</p> <p>Orme, J. G., Cherry, D. J., & Cox, M. E. (2006). <i>Foster Fathers' CFAI-A and CHAP-SR. Technical Manual.</i></p> <p>Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E. & Le Prohn, N. (2006). <i>Casey Foster Applicant Inventory (CFAI). Technical Manual (2nd ed.).</i></p>		
Metod	Syfte	Att bedöma familjers potential för att erbjuda vård av god kvalitet för barn.
	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av en forskargrupp på University of Tennessee utifrån aktuell forskning, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehems-vård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har granskats av experter, familjehemsutredare och familjehem. Intervjuer med barn som varit eller är placerade har också genomförts.
	Innehåll	Instrumentet utgår från 12 kompetensområden som identifierats för familjehem. Från dessa har sex frågeområden bildats. Frågorna rör områdena: (1) Familjehemmets förutsättningar att stödja barns utveckling, (2) Att fostra barn med särskilda behov (Challenging Children), (3) Att samarbeta med familjehemsutredare och socialtjänst (4) Familjehemmets förutsättningar att som två föräldrar tillsammans fostra familjehemsbarn, (5) Att integrera familjehemsbarne med biologiska eller adopterade barn. Förutsättningar för släktingplacering. De tre sista frågorna besvaras endast av de familjer som avses (familjer med två föräldrar, familjer med egna barn och släktingfamiljer).
	Beskrivning	Frågor som besvaras av familjerna själva med hjälp av en fyrgradig skala (<i>instämmer inte alls till instämmer helt</i>).
	Normering	Svaren jämförs med hur licenserade familjehem har besvarat frågorna. Ett resultat som ligger under vad 25 procent av de licenserade familjehemmen svarat innebär att familjen har behov av stöd för att bli familjehem. Ett resultat på över 75 procent innebär en särskild styrka hos familjehemmet.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och det krävs ingen utbildning för att använda det.
	Användare	Familjehemsutredare.
	Frågor	74 frågor.
	Bedömning	Målgrupp
Forskningsgrund		Aktuell forskning och CWLA:s standards från 1995 och 2000 som i sig anges utgå från befintlig forskning.
Reliabilitet		Intern konsistens (Cronbachs alfa) varierade mellan .64 och .95 för de olika frågeområdena. Frågeområdet för familjer med egna barn och släktinghem har marginell reliabilitet ($\alpha = .64 - .69$).
Validitet		Preliminärt existerande intern och extern validitet. Prediktiv validitet, högre resultat på olika underfrågor i CFAI-A korrelerar med högre tillgänglighet och erfarenhet. Frågeområdet för släktingplaceringar har begränsad validitet. Validiteten gäller endast familjehemsmodrar.
Sensitivitet		Ej undersökt
Specificitet		Ej undersökt
g) Fördelar		Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar		Behöver översättas och prövas till svenska förhållanden och lagstiftning.

Casey Foster Parent Inventory – Worker version (CFAI-W)

Cuddeback, G. S., Buehler, C., Orme, J. G., & Le Prohn, N. S. (2007). Measuring Foster Parent Potential: Casey Foster Applicant Inventory – Worker Version (CFAI-W). *Research on Social Work Practice, 17*, 93-109.

Orme, J. G., Cuddeback, G. S., Buehler, C., Cox, M. E. & Le Prohn, N. (2006). *Casey Foster Applicant Inventory (CFAI). Technical Manual (2nd ed.)*.

Orme, J. G., Cherry, D. J. & Cox, M. E. (2006). Foster Fathers' CFAI-A and CHAP-SR. Technical Manual.

Metod	Syfte	Att bedöma familjers förutsättningar att erbjuda kvalitetsvård för barn.
	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av en forskargrupp på University of Tennessee utifrån aktuell forskning, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehems-vård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har granskats av experter, familjehemsutredare och familjehem. Intervjuer med barn som varit eller är placerade har också genomförts.
	Innehåll	Instrumentet utgår från 12 kompetensområden som identifierats för familjehem. Från dessa har fyra frågeområden bildats. Frågorna rör områdena: (1) Generella förutsättningar, (2) Familjehemets förutsättningar av att som två föräldrar tillsammans fostra familjehemsbarn (Coparenting), (3) Att integrera familjehemsbarnet med biologiska eller adopterade barn och (4) Förutsättningar för släktingplacering). De tre sista frågorna besvaras endast för de familjer som avses (familjer med två föräldrar, familjer med egna barn och släktingfamiljer).
	Beskrivning	Frågor som besvaras av familjehemsutredare som ett komplement till CFAI-A. Resultaten från båda (CFAI-A och CFAI-W) jämförs med varandra för att utgöra underlag för bedömning av familjehemets behov av stöd och hjälp för att bli familjehem. Besvaras med hjälp av en fyrgradig skala (<i>instämmer inte alls till instämmer helt</i>).
	Normering	Svaren jämförs med resultatet från CFAI-A som familjen har besvarat och som i sig jämförs med hur licensierade familjehem har besvarat frågorna. Vissa frågor har valts ut som särskilda indikatorer på skyddsfaktorer eller riskfaktorer hos familjehemmet.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och det krävs ingen utbildning för att använda det.
	Användare	Familjehemsutredare.
	Frågor	82 frågor.
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Forskningsgrund	Aktuell forskning och CWLA:s standards från 1995 och 2000 som i sig anges utgå från befintlig forskning.
	Reliabilitet	Moderat till god reliabilitet (Cronbachs alfa) .60 - .99.
	Validitet	Preliminärt existerande intern och extern validitet. Familjehemsutredares demografiska faktorer påverkar ej. Prediktiv validitet konstateras i förhållande till licensiering och antal barn som placerats.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas till svenska förhållanden och lagstiftning.	

Casey Home Assessment Protocol – Self Report (CHAP-SR)

Coakley, T. M., & Orme, J. G. (2006). A Psychometric Evaluation of the Cultural Receptivity in Fostering Scale. *Research on Social Work Practice, 16*, 520-533.

Le Prohn, N.S. (1994) The Role of the Kinship Foster Parent: A comparison of the Role Conceptions of Relative and Non-Relative Foster Parents. *Children and Youth Services Review, 16*, 65-84.

Orme, J. G., Cherry, D. J. & Rhodes, K. W. (2006). The Help with Fostering Inventory. *Children and Youth Services Review, 28*, 1293-131

Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S. & Buehler, C. (2006). *Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)*.

Rhodes, K., W., Orme, J., G. and McSurdy, M. (2003) Foster Parent's Role Performance Responsibilities: Perceptions of Foster Mothers, Fathers, and Workers. *Children and Youth Services Review, 25*, 935-964.

Metod	Syfte	Att bedöma familjers förutsättningar att erbjuda god vård för barn.
	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av en forskargrupp på University of Tennessee utifrån aktuell forskning, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehems-vård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Instrument som hade konstaterad reliabilitet och validitet, normativa data, var enkelt att använda, var relevant för sökande familjehem och tillgängliga att använda utan avgift. Då det saknades bedömningsmetoder för vissa områden skapades sex nya instrument.
	Innehåll	CHAP-SR består av 18 instrument; tio som mäter viktiga aspekter av föräldraskap som har betydelse för familjehemsvården och åtta som mäter unika egenskaper för familjehemsvården. Instrumenten är kategoriserade i åtta områden: Engagemang för att fostra, Familjehistoria, Fysisk och mental hälsa, Familjerelationer, Familjens resurser, Socialt stöd, Kulturell kompetens, Beredskap för att bli familjehem
	Beskrivning	CHAP-SR är en bedömningsmetod som kan användas som en del av de bedömningsverktyg som används vid utredning av blivande familjehem, för att fördjupa vissa områden som familjehemsutredare uppmärksammat under utredningen, för att följa upp resultat från CFAI eller under familjens utbildning inför att bli familjehem.
	Normering	Resultat från varje instrument återges dels som rådata (antal uppnådda poäng), dels som resultatet i förhållande till hur licenserade familjehems-föräldrar svarat.
	Tillgänglighet	Instrumenten kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och det krävs ingen utbildning för att använda dem. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör dock ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare.
	Frågot	Mellan 3 och 80 frågor
	Bedömning	Målgrupp
Forskningsgrund		Aktuell forskning och CWLA:s standards från 1995 och 2000, som i sig anges utgå från befintlig forskning.
Reliabilitet		Intern konsistens (Cronbachs alfa) över .70 för samtliga instrument. I testningen var reliabiliteten lägre för AUDIT och SRRS. De inkluderades ändå då de mäter viktiga områden, är stabila samt brett använda inom andra områden.
Validitet		Validitet för de sex nykonstruerade instrumenten prövades genom att de expertgranskades för innehållsvaliditet. Empirisk validitet styrks genom korrelation med faktorer som: avsikt att fortsätta som familjehem, erfarenhet, antal placerade barn och antal avbrutna placeringar.
Sensitivitet		Ej undersökt
Specificitet		Ej undersökt
g) Fördelar		Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar	Validiteten för de nyutvecklade instrumenten är svag och behöver prövas ytterligare. Behöver översättas och anpassas till svenska förhållanden och lagstiftning.	

Casey Home Assessment Protocol – Fostering Challenges (CHAP-FC)		
Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S. & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i> .		
Metod	Syfte	Undersöka hur ett blivande familjehem skulle hantera stressande och kritiska situationer
	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem.
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av en forskargrupp på University of Tennessee utifrån en forskningsgenomgång, en enkät till familjehem och familjehemsutredare samt utskrifter från 22 djupintervjuer med familjehemsföräldrar. Dessa vinjetter granskades sedan av familjehemsutredare utifrån hur typiska de var för nyblivna familjehem och för deras användbarhet.
	Innehåll	Tre olika vinjettuppsättningar, i varje set ingår 6-7 vinjetter varav den sjunde endast besvaras av familjer med två föräldrar. Vinjetterna återger en typisk situation som kan upplevas som stressande för familjehemmet och avslutas med frågan: <i>Vad skulle du göra?</i>
	Beskrivning	CHAP-FC är en semi-strukturerad intervju där de sökande föräldrarna i familjehemmet enskilt får besvara vad de skulle göra i olika situationer för familjehemsutredare. Ett av vinjettuppsättningarna väljs för föräldrarna. Varje vinjettsvar bedöms av familjehemsutredare på en skala 1-5, svagt (poor) (1), bra (good) (3) eller utmärkt (excellent) (5). Till varje vinjett finns en individuell bedömningsskala som i sig utgår från vissa nyckelkriterier.
	Normering	Svaren på vinjetterna kan jämföras med svar från erfarna familjehem.
	Tillgänglighet	I manualen hänvisas läsaren till Katherine Rhodes för att få tillgång till vinjetterna: kwrhodes@mindspring.com
	Användare	Familjehemsutredare.
	Frågot	Tre uppsättningar med 6-7 vinjetter i varje.
	Bedömning	Målgrupp
Forskningsgrund (actuarial)		Forskningsgenomgång ligger till grund för vinjetterna samt enkät till familjehem och familjehemsutredare och utskrifter från 22 djupintervjuer med familjehemsföräldrar.
Reliabilitet		Reliabilitet avseende intern konsistens varierade (Cronbachs alfa) mellan .77 och .81. Interbedömarreliabilitet var god (ICC= .73). Intervjuareffekten var låg, förklarade mindre än nio procent av variationen i bedömningarna.
Validitet		Prediktiv validitet i viss utsträckning då det fanns samband mellan höga resultat på CHAP-FC och lyckad familjehemsvård, främst för att fostra barn med särskilda behov (Challenging Children). Demografiska faktorer påverkar i låg utsträckning.
Sensitivitet		Ej undersökt
Specificitet		Ej undersökt
g) Fördelar		Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar	Behöver anpassas till svenska förhållanden och lagstiftning.	

Beskrivning av de instrument som mäter familjehemsvård i CHAP-SR

Reasons for Fostering (RF)		
Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i> . Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.		
Metod	Syfte	Att mäta i vilken utsträckning som olika motiv till att bli familjehem har bidragit till beslutet att bli familjehem.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM
	Metod vid konstruktion	Aktuell forskning för familjehemsvård i allmänhet, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehemsvård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har även granskats av experter, forskare, familjehemsutredare, familjehem och i viss utsträckning även placerade barn.
	Innehåll	RF saknade faktorstruktur vilket innebär att instrumentet saknar en underliggande faktor.
	Beskrivning	RF innehåller olika skäl att bli familjehem. Frågorna besvaras med hjälp av en femgradig skala: 1. Stämmer inte alls för mig, 2. Stämmer inte helt för mig, 3. Varken stämmer eller inte stämmer för mig, 4. Stämmer för mig och 5. Stämmer helt för mig. RF ska användas som en checklista över vilka motiv som familjehemmet anger.
	Normering	Normering saknas. Resultat kan jämföras med vad 304 familjehems-mödrar svarat.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	33
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrund	Aktuell forskning samt CWLA:s standards från 1995 och 2000.
	Reliabilitet	Utifrån resultat från faktoranalys har inte reliabiliteten undersökts.
	Validitet	Utifrån resultat från faktoranalys har inte validiteten undersökts.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Intressant instrument för att undersöka vilka drivkrafter ett familjehem har för sin uppgift.
	h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas utifrån svenska förhållanden.

Available Time Scale (ATS)		
Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i> . Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.		
Metod	Syfte	Att mäta vilken tid som den svarande uppskattar att han/hon kommer att ha för att utföra uppgifter som är typiska för familjehemsvård.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM
	Metod vid konstruktion	Aktuell forskning för familjehemsvård i allmänhet, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehemsvård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har även granskats av experter, forskare, familjehemsutredare, familjehem och i viss utsträckning även placerade barn.
	Innehåll	ATS är ett endimensionellt instrument och innehåller inte flera frågeområden.
	Beskrivning	Den svarande får ange hur mycket tid han/hon uppskattar sig ha för olika uppgifter. Svartalternativen är en femgradig skala; 1. Aldrig, 2. Någon gång då och då, 3. Ibland, 4. Ganska ofta och 5. Mycket ofta.
	Normering	Poängresultat ges mellan 0-100. Ett resultat över 87 anger hög potential för att vara familjehem.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	20
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrund	Aktuell forskning samt CWLA:s standards från 1995 och 2000.
	Reliabilitet	Intern konsistens (Cronbachs alfa) .87
	Validitet	Validiteten har prövats på flera sätt, mot validerade instrument samt utfall av familjehemsvård (familjehemmets erfarenhet). Validiteten för ATS anses ha starkt stöd. ATS tenderar vara en kompetens som ryms inom andra kompetenser som öppenhet för kulturella aktiviteter, engagemang i fostran och för att stödja barnets kontakt med biologisk familj.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Ett enkelt instrument med god reliabilitet och validitet.
	h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas utifrån svenska förhållanden.

The Help with Fostering Inventory (HFI)		
<p>Orme, J. G., Cherry, D. J. & Rhodes, K. W. (2006). The Help with Fostering Inventory. <i>Children and Youth Services Review</i> 28, 1293-1311</p> <p>Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i>. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.</p>		
Metod	Syfte	Att mäta i vilken utsträckning som blivande familjehem eller familjehem tar emot stöd från individer, grupper, organisationer som utgör deras sociala nätverk.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM, KAN ÄVEN ANVÄNDAS FÖR UPPFÖLJNING AV FAMILJEHEMSVÅRD
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av en forskargrupp på University of Tennessee utifrån aktuell forskning om familjehem, läroplaner för utbildningsprogram och organisationers tillvägagångssätt i utredningar av familjehem. Familjehemsutredare och familjehem har också deltagit för att granska frågorna och deras praktiska relevans.
	Innehåll	I HFI ingår tre frågeområden: frivillig grupp, släktingar, professionella. Frågorna besvaras med hjälp av en fyrgradig skala: 0. ingen hjälp, 1. lite hjälp, 2. någon hjälp och 3. mycket hjälp. Svarande kan också ange att person eller grupp inte existerar eller att de inte har någon relation med en person eller grupp, ej tillämplig (0).
	Beskrivning	HFI är ett av de instrument som ingår i CHAP-SR och som konstruerats då det saknades bedömningsmetoder för att undersöka familjehems sociala stöd. HFI kan användas för familjer som ansöker om att bli familjehem eller för de som redan är familjehem.
	Normering	Poängresultat ges mellan 0-100. Resultaten återges för varje frågeområde där resultat över 50 anger högre förutsättning att fostra.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.foster-familyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka resultatet bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	19 frågor
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrundad	Utgår från aktuell forskning om familjehem i USA.
	Reliabilitet	Intern konsistens (Cronbachs alfa) var för frivilliggrupp .92, släktingar .70 och professionella .81.
	Validitet	Validiteten av HFI stöds av resultaten men gäller endast för familjehemsmödrar. HFI korrelerar med antal år som familjehem, antal placerade barn, intention att fortsätta fostra, antal barn adopterade dock ej antal sammanbrott på föräldrarnas begäran eller antal barn placerade i hemmet. HFI korrelerade även med bättre familjefunktion, mer familjeresurser, mer tid för att fostra, ökat ansvar för att fostra och samarbeta med familjehemsutredare, kulturell öppenhet och lägre service för att fostra. Varför familjehemsfäders resultat på HFI inte korrelerade med faktorerna ovan har ej undersökts.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas till svenska förhållanden och lagstiftning.	

Cultural Receptivity in Fostering Scale (CRFS)

Coakley, T. M., & Orme, J. G. (2006). A Psychometric Evaluation of the Cultural Receptivity in Fostering Scale. *Research on Social Work Practice, 16*, 520-533.

Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). *Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)*. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.

Metod	Syfte	Att mäta grad av öppenhet för aktiviteter som stödjer barnets kulturella utveckling.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM
	Metod vid konstruktion	Utöver aktuell forskning för familjehemsvård i allmänhet, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehemsvård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH har CRFS också utgått från en litteraturgenomgång utifrån kulturkompetens och identitetsutveckling i förhållande till etnicitet. Familjehemsutredare, experter, forskare och familjehem har också fått granska frågorna.
	Innehåll	CRFS är ett endimensionellt instrument vilket innebär att det inte varit möjligt (utifrån faktoranalys) att utskilja flera frågeområden.
	Beskrivning	CRFS är en bedömningsmetod för att mäta en viktig och relativt unik aspekt av familjehemsvård. CRFS kan användas vid utredning av blivande familjehem eller för att mäta ett familjehems öppenhet för kulturstödjande aktiviteter. Varje fråga besvaras på en femgradig skala: 1. Ingen, 2. Lite 3. Något, 4. Mycket och 5. Vad som krävs.
	Normering	Poängresultat mellan 0-100 där ett resultat på CRFS över 93 anses visa hög potential och under 72 en lägre potential.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	25
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrundad	Aktuell forskning, CWLA:s standards från 1995 och 2000 och relevant forskning om kulturell kompetens och identitetsutveckling utifrån etnicitet.
	Reliabilitet	Intern konsistens (Cronbachs alfa) .97.
	Validitet	Validiteten har prövats på flera sätt, gentemot validerade instrument samt utfall av familjehemsvård (familjehemmets erfarenhet). Det finns stöd för validitet av CRFS som en indikator för framgångsrik familjehemsvård. De effekter som kan kopplas till kulturell öppenhet är dock begränsade (gäller antal år som familjehem och antal barn placerade). CRFS tenderar även vara en kompetens som ryms inom andra kompetenser som tillgänglig tid, engagemang för att stödja barnet och kontakten med biologisk familj.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Instrumentet har testats utifrån såväl reliabilitet som validitet.
h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas utifrån svenska förhållanden.	

Foster Parents' Role Perception Scale (FPRPS)		
<p>Le Prohn, N.S. (1994) The Role of the Kinship Foster Parent: A comparison of the Role Conceptions of Relative and Non-Relative Foster Parents. <i>Children and Youth Services Review</i>, 16, 65-84.</p> <p>Rhodes, K., W., Orme, J., G. and McSurdy, M. (2003) Foster Parent's Role Performance Responsibilities: Perceptions of Foster Mothers, Fathers, and Workers. <i>Children and Youth Services Review</i>, 25, 935-964</p> <p>Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i>. Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.</p>		
Metod	Syfte	Att mäta i vilken utsträckning familjehem eller blivande familjehem uppfattar att de har ett ansvar för olika aspekter av rollen som familjehemsförälder.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM, KAN ÄVEN ANVÄNDAS FÖR UPPFÖLJNING AV FAMILJEHEMSVÅRD
	Metod vid konstruktion	Utvecklades av inför en studie av Le Prohn (1994) om släktinghem och traditionella familjehems uppfattning om deras ansvar för olika aspekter av familjehemsuppdraget. Frågorna listades utifrån flera studier och granskades av familjehemsutredare.
	Innehåll	FPRPS består av två frågeområden: organisation och föräldraskap. Varje påstående besvaras med hjälp av en femgradig skala: 1. inget ansvar 2. lite ansvar, 3. ungefär halva ansvaret, 4. det mesta ansvaret och 5. totalt ansvar .
	Beskrivning	FPRPS är ett instrument som kan användas vid rekrytering av familjehem för att få en bild av vilket ansvar som det blivande familjehemmet uppfattar att de kommer att ha som familjehem. Det gäller ansvar för såväl kontakt med biologiska föräldrar, samarbeta med organisationen, ansvara för barnets utveckling såväl psykisk, fysisk, emotionell och utbildningsmässig.
	Normering	Poängresultat ges mellan 0-100. Resultaten återges för varje frågeområde där resultat över 85 för föräldraskap (parenting) och över 42 för organisation anger en högre potential för att bli familjehem.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org , och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka resultatet bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	40 frågor
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrund	Utgår från aktuell forskning om familjehem i USA.
	Reliabilitet	I tre studier har reliabiliteten undersökts. I de två senaste (Rhodes, Orme & McSurdy, 2003; Orme, Cox, Rhodes, Coakley, Cuddeback, Buehler 2006) har intern konsistens genom Cronbachs alfa för de olika frågeområdena uppmätts vara mellan .84 och .94.
	Validitet	Validiteten har inte undersökts för instrumentet. I studien av Le Prohn (1994) visade sig instrumentet överensstämna med teoretiskt ställda hypoteser vilket kan vara en indikator på validitet.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Instrumentet har testats utifrån reliabilitet men ej validitet.
	h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas till svenska förhållanden och lagstiftning. Eventuellt borde en studie om vilka rollförväntningar som familjehemsutredare och familjehem har genomföras för att undersöka om dessa stämmer och om det finns skillnader dem emellan.

Willingness to Foster Scale (WFS)		
Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i> . Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.		
Metod	Syfte	Att mäta viljan att fostra barn med olika behov.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM
	Metod vid konstruktion	Aktuell forskning för familjehemsvård i allmänhet, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehemsvård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har även granskats av experter, forskare, familjehemsutredare, familjehem och i viss utsträckning även placerade barn.
	Innehåll	WFS innehåller fem frågeområden: Viljan att fostra barn, fem år och yngre, viljan att fostra barn, sex år och äldre, viljan att fostra barn med normbrytande beteende (emotional-behavioral), viljan att fostra barn med särskilda behov och viljan att fostra barn med annan etnicitet, religion, kultur och sexuell läggning.
	Beskrivning	Svarsalternativen är en fyrgradig skala; 1. Inte villig att fostra barnet under några omständigheter, 2. Kan vara villig att fostra barnet med mycket hjälp och stöd, 3. Troligtvis villig att fostra barnet med lite extra hjälp och stöd och 4. Villig att fostra barnet utan någon extra hjälp eller stöd.
	Normering	Poängresultat ges mellan 0-100. Resultaten återges för varje frågeområde, resultaten på frågeområdena varierar mellan 56 och 76 för att ange en högre förutsättning att bli familjehem.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org , och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	70
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrund	Aktuell forskning samt CWLA:s standards från 1995 och 2000.
	Reliabilitet	Reliabilitet (Cronbachs alfa) var för viljan att fostra barn, fem år och yngre .89, viljan att fostra barn, sex år och äldre .77, viljan att fostra barn med normbrytande beteende .96, viljan att fostra barn med särskilda behov .90, och viljan att fostra barn med annan etnicitet, religion, kultur och sexuell läggning .66.
	Validitet	Validiteten har prövats mot validerade instrument samt utfall av familjehemsvård (familjehemmets erfarenhet). Validiteten för WFS anses ha starkt stöd. Det föreligger prediktiv validitet när det gäller tillfredställelse med att fostra barn med olika behov, avsikt att fortsätta fostra, antal år som familjehem, antal barn placerade, antal barn adopterade och färre antal placeringar som avbrutits på familjehemmets begäran. Att WFS är en indikator för att familjen kan ge framgångsrik familjehemsvård verkar särskilt gälla för frågeområdena viljan att fostra barn med normbrytande beteende och viljan att fostra barn med särskilda behov. Frågeområdet om viljan att fostra barn, fem år eller yngre avviker från de övriga frågeområdena och kan mäta annat än övriga.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Ett enkelt instrument med god reliabilitet och validitet.
	h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas utifrån svenska förhållanden.

Personal Dedication to Foster Scale (PDFS)		
Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i> . Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.		
Metod	Syfte	Att mäta personligt engagemang (commitment), medvetenhet om moraliska och etiska frågor, mottaglighet (receptivity) och ansvarskännande för placerade barn.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM
	Metod vid konstruktion	Aktuell forskning för familjehemsvård i allmänhet, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehemsvård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har även granskats av experter, forskare, familjehemsutredare, familjehem och i viss utsträckning även placerade barn.
	Innehåll	PDFS är ett endimensionellt instrument.
	Beskrivning	Frågorna som ingår har modifierats från the Human Caring Inventory for Social Workers. Besvaras med hjälp av en fyrgradig skala: 1. Instämmer inte alls, 2. Instämmer inte, 3. Instämmer och 4. Instämmer helt).
	Normering	Poängresultat ges mellan 0-100. Ett resultat över 68 anger högre förutsättning att vara familjehem.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	18
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrundad	Aktuell forskning, CWLA:s standards från 1995 och 2000 och relevant forskning om kulturell kompetens och identitetsutveckling med avseende på etnicitet.
	Reliabilitet	Intern konsistens (Cronbachs alfa) var .80
	Validitet	Validiteten har prövats på flera sätt, gentemot validerade instrument samt utfall av familjehemsvård (familjehemmets erfarenhet). Validiteten för PDFS anses ha stöd som en indikator för framgångsrik familjehemsvård. De effekter som kan kopplas till personligt engagemang är dock begränsade (gäller antal år som familjehem och antal barn placerade). PDFS tenderar även vara en kompetens som ryms inom andra kompetenser som tillgänglig tid, kulturell öppenhet, och personligt engagemang för att stödja kontakten med biologisk familj.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Både reliabilitet och validitet har testats och visat på goda resultat.
h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas utifrån svenska förhållanden.	

Receptivity to Birth Family Connections Scale (RBFCS)		
Orme, J. G., Cox, M. E., Rhodes, K. W., Coakley, T., M., Cuddeback, G. S., & Buehler, C. (2006). <i>Casey Home Assessment Protocol (CHAP). Technical Manual (2nd ed.)</i> . Knoxville: University of Tennessee, Children's Mental Health Services Research Center.		
Metod	Syfte	Att mäta personligt engagemang (commitment), medvetenhet om moraliska och etiska frågor, mottaglighet (receptivity) och ansvarskännande för barnets biologiska föräldrar.
	Målgrupp	FAMILJER SOM ÖNSKAR BLI FAMILJEHEM
	Metod vid konstruktion	Aktuell forskning för familjehemsvård i allmänhet, CWLA:s standards från 1995 och 2000 för familjehemsvård samt utbildningsprogrammen MAPP, PRIDE och PATH. Frågorna har även granskats av experter, forskare, familjehemsutredare, familjehem och i viss utsträckning även placerade barn.
	Innehåll	RBFCS är ett endimensionellt instrument.
	Beskrivning	Modifierats från the Human Caring Inventory for Social Workers och hjälp av en fyrgradig skala: 1. Stämmer inte alls, 2. Instämmer inte, 3. Instämmer och 4. Instämmer helt.
	Normering	Poängresultat ges mellan 0-100. Ett resultat över 64 anger högre potential för att vara familjehem.
	Tillgänglighet	Instrumentet kan besvaras via www.fosterfamilyassessments.org och är gratis att använda i USA och Canada och kräver ingen utbildning för att genomföra. Familjehemsutredare som ska tolka svaren bör ha en grundexamen på högskolenivå.
	Användare	Familjehemsutredare
	Frågor	14
Bedömning	Målgrupp	Familjer som önskar bli familjehem
	Forskningsgrundad	Aktuell forskning, CWLA:s standards från 1995 och 2000 och relevant forskning om kulturell kompetens och identitetsutveckling utifrån etnicitet.
	Reliabilitet	Intern konsistens (Cronbachs alfa) var .78
	Validitet	Validiteten har prövats på flera sätt, gentemot validerade instrument samt utfall av familjehemsvård (familjehemmets erfarenhet). Validiteten för RBFCS anses ha stöd som en indikator för framgångsrik familjehemsvård. De effekter som kan kopplas till personligt engagemang är dock begränsade (gäller antal år som familjehem och antal barn placerade). RBFCS tenderar även vara en kompetens som ryms inom andra kompetenser som tillgänglig tid, kulturell öppenhet, och personligt engagemang för placerade barn.
	Sensitivitet	Ej undersökt
	Specificitet	Ej undersökt
	g) Fördelar	Både reliabilitet och validitet har testats och visat på goda resultat.
h) Nackdelar	Behöver översättas och prövas utifrån svenska förhållanden.	

